

MĚSTO CHRUDIM

PŘIHLÁŠKA

**DO SOUTĚŽE O CENU ZA NEJLEPŠÍ PŘÍPRAVU A REALIZACI
PROGRAMU REGENERACE MPR A MPZ ZA ROK 2023**

PROSINEC 2023

OBSAH:

Název městské památkové rezervace /MPR/ nebo městské památkové zóny /MPZ/:	4
Stručné zdůvodnění přihlášky:	4
A. Péče o kulturní památky v MPR nebo MPZ.....	36
B. Péče o ostatní objekty v MPR nebo MPZ	47
C. Ostatní akce ovlivňující stav MPR nebo MPZ	48
D. Péče o obyvatele a návštěvníky MPR nebo MPZ	59
E. Společenský život	71
F. Finanční účast obce, kraje nebo státu na obnově památkových objektů v roce 2023	81
G. Koncepční příprava regenerace	86
H. Závěrečný komentář	90

Název městské památkové rezervace /MPR/ nebo městské památkové zóny /MPZ/:

MĚSTSKÁ PAMÁTKOVÁ ZÓNA CHRUDIM

Stručné zdůvodnění přihlášky:

Městská památková zóna (dále jen MPZ) v Chrudimi byla vyhlášena dne 17. října 1990 vyhláškou bývalého Východočeského krajského národního výboru v Hradci Králové po předchozím jednání s Ministerstvem kultury.

Chrudim je jedním z nejstarších českých měst, založena jako součást původní knížecí hradecké soustavy. Archeologické nálezy však dokládají, že ostroh nad řekou Chrudímkou, na kterém se město Chrudim rozkládá, byl obýván našimi předky od pravěku. Stopy významného sídla starých Slovanů na území dnešního města jsou staré více než čtrnáct století. První prokázaná písemná zmínka o Chrudimi se nachází v Kosmově kronice a váže se k 10. lednu 1055, kdy na chrudimském hradě zemřel během vojenského tažení do Uher kníže Břetislav I.

Za vlády Přemysla Otakara II. byl zdejší hrad přestavěn a údajně roku 1261 byla Chrudim povýšena na královské věnné město. Délkou své historie překonává mnoho větších a významnějších měst. V obrozenecké době ji František Palacký, pro rozvinuté školství, nazval „Athénami východních Čech“.

Dnes je Chrudim se svými 22 286 obyvateli (stav k 31. 12. 2022) druhým největším městem Pardubického kraje, je součástí Hradecko pardubické aglomerace a je přirozeným centrem pro přibližně 80 tisíc lidí spádové a správní oblasti.

Chrudim je pro svoji polohu vyhledávanou turistickou destinací. Nalézá se v blízkosti největší rekreační vodní plochy Pardubického kraje – Sečské přehradní nádrže – a tvoří vstupní bránu do překrásné krajiny Železných hor a celé Českomoravské vysočiny. Jedním z hlavních důvodů této turistické atraktivity je malebnost historického jádra města lemovaného dochovaným hradebním pásem a vodním náhonem, který kopíruje stopu hradeb kolem celého města.

Po vyhlášení Usnesení vlády č. 209 ze dne 25. 3. 1992, které schvaluje Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón (dále jen Program) a bere na vědomí zásady přípravy, zpracování a realizace městských programů regenerace, započalo město Chrudim za účelem zapojení se do Programu přípravné práce a zajišťování potřebné projektové dokumentace. Tímto úkolem byl pověřen Odbor výstavby a životního prostředí Městského úřadu Chrudim a dne 20. září 1995 byla podána přihláška do Programu. V roce 1996 byl schválen Regulační plán MPZ. V současné době platí územní plán města Chrudim, který byl schválen zastupitelstvem 19. 9. 2022. V roce 2018 byly zahájeny kroky procesu zpracování nového Regulačního plánu MPZ. Předpokládaný termín schválení návrhu obecním zastupitelstvem je v roce 2023.

Urbanistickou osu historického městského jádra představuje centrální prostor tvořený Resselovým a Školním náměstím s dominantní stavbou kostela Nanebevzetí Panny Marie mezi nimi. Podstatu MPZ Chrudim dále dotváří jednoduchá síť nejstarších historických komunikací. Jedná se o hlavní přístupovou trasu Široké ulice ze severovýchodu a boční okružní ulice Filištínská, Štěpánkova a Břetislavova. Bloková zástavba v takto přednastaveném uličním rastru je vlastní podstatou historického stavebního fondu MPZ. Ten je tvořen širokou škálou stavebních typů původně měšťanských domů rozmanitého stavebního vývoje a různého stupně dochování historických konstrukcí. Nejcennější z těchto objektů mají statut nemovitých kulturních památek, na jejichž opravy jsou určeny finanční prostředky z Programu regenerace. Město Chrudim je od roku 2001 členem Národní sítě Zdravých měst ČR. Od tohoto roku se snaží systematicky zvyšovat kvalitu života a podporovat zdraví svých obyvatel, a to vše při respektování principů udržitelného rozvoje. V roce 2005 byla místní Agenda 21 uznána jako metoda modernizace veřejné správy.

V roce 2005 Chrudim oslavila 950 let od první písemné zmínky. Během těchto oslav zde bylo uspořádáno Národní zahájení Dnů evropského dědictví za účasti zástupců EU, organizací UNESCO a dalších významných hostů.

V roce 2006 město Chrudim získalo uznání o zařazení v oficiální databázi místních Agend 21 „Kategorii B“ (do roku 2013 nejvyšší kategorie). V současné době je Chrudim rovněž držitelem nejvyššího ocenění „Kategorie A“. Příslušnou kategorii vždy uděluje ministr životního prostředí. V roce 2022 Chrudim již počtvrté obhájila nejvyšší kategorii místních Agend 21, „Kategorii A“.

Od roku 2007 se město Chrudim účastnilo prestižní mezinárodní soutěže The LivCom Awards. Ta je jedinou soutěží místních komunit ve světě, která se zaměřuje na environmentální řízení a tvorbu měst, kde je radost žít a probíhá v rámci programu UNEP (program OSN pro životní prostředí). V šesti kritériích odborná mezinárodní komise sleduje přístup komunity k tvorbě krajiny, kulturnímu dědictví, ekologicky citlivé praxi, udržitelnosti komunity, podpoře zdravého životního stylu a plánování do budoucnosti. Město Chrudim získalo ocenění v mnoha ročnících. Za zmínku určitě stojí každoroční vítězství s projektem „Zdravé město Chrudim – město, kde stojí za to žít“. V roce 2009 město získalo finanční odměnu 10.000 liber za projekt „Regenerace odpočinkového místa v sídlišti Pod požární zbrojnicí“ a roku 2012 to bylo i získání nejvyššího ocenění v dílčím kritériu, které hodnotilo oblast „Umění, kultury a dědictví“. V neposlední řadě bylo úspěchem také získání Zlaté ceny s druhým místem s projektem „Rekonstrukce sv. Josefa a Klášterních zahrad na Muzeum barokních soch“. Tato rekonstrukce bezesporu patří mezi nejvýznamnější akce. Muzeum barokních soch průběžně naplňuje poslání ochránit nejhodnotnější barokní díla regionu prostřednictvím jejich restaurování a následného umístění do expozice muzea, kde jsou dobře zajištěna proti nepříznivým klimatickým vlivům, které ohrožují jejich stav.

Dalším úspěchem bylo vítězství v krajském kole Soutěže o cenu za nejlepší přípravu a realizaci Programu regenerace MPR a MPZ za rok 2011, po němž následovala nominace mezi tři nejlepší města v celostátním kole soutěže o titul Historické město roku 2011.

V roce 2012 byl zpracován nový Program regenerace, který byl schválen Zastupitelstvem města Chrudim dne 17.12.2012. Byla zvolena nadstandardní forma dokumentu, který podrobně mapuje a hodnotí všechny důležité parametry historického stavebního fondu. Z toho posléze vychází fakty podložená vlastní plánová část. Dokument má široké využití i v jiných aspektech činností na území MPZ, její regenerace a urbanistického rozvoje.

Snaha o zachování a obnovu kulturních památek byla oceněna v roce 2013 cenou nejvyšší. Město Chrudim zvítězilo nejen v krajském kole v Soutěži o cenu za nejlepší přípravu a realizaci Programu regenerace MPR a MPZ, ale i v kole celostátním, takže se může pyšnit titulem „Historické město roku 2013“.

V roce 2017 Město Chrudim vyhrálo ve výběrovém řízení Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska spolupořadatelství Národního zahájení Dnů evropského dědictví 2017 a mělo tak čest v sobotu 9. září 2017 slavnostně zahájit Dny evropského dědictví.

V roce 2018 proběhlo slavnostní vyhlášení výsledků sedmého ročníku soutěže Zelená informací, ze kterého vyplynulo, že Chrudim patří mezi města s nejlepší webovou prezentací o životním prostředí. Soutěž oceňuje nejzdařilejší prezentace o životním prostředí na oficiálních internetových stránkách měst v České republice. Porota bere v úvahu kritéria, jako je přehlednost celkové prezentace města, rychlá a snadná dostupnost informací o životním prostředí, rozsah a kvalita obsahu informací o životním prostředí, úprava samotných stránek o životním prostředí, estetický dojem, pravidelná aktualizace stránek, dlouhodobé udržování obsahu, například formou ročenky nebo zprávy, využívání sociálních sítí a interakce, popřípadě i míra zkvalitnění prezentace oproti poslednímu ročníku.

V roce 2020 se město Chrudim přihlásilo do klání o prestižní titul Stavba roku, jenž uděluje Nadace pro rozvoj architektury a stavitelství. Soutěžilo zde s projektem Revitalizace a přeměna vodního toku v nejstarším chrudimském parku Střelnice a umístila se mezi nejlepšími. Revitalizace výrazně zlepšila prostředí v parku i v širším okolí. Projekt je přínosem na mnoha frontách. Ať již jde o zlepšení životního prostředí, estetiku či možnosti trávit čas v přírodním prostředí, a to na dosah od centra města. Všechny úpravy toku vycházely z moderního pojetí funkčního propojení vodních prvků a zeleně v prostředí měst, aby zde podpořily rekreační a volnočasové aktivity veřejnosti. To vše při zachování podmínek daných v plánu péče o přírodní památku. Přírozenou funkci krajiny a stanovištní diverzitu podpořily terénní úpravy břehů i koryta, cílové druhy rostlin a živočichů nacházejí nová útočiště, jako jsou jesepy, tůně, brody. Při nízkých průtocích mohou lidé vstupovat přímo do koryta toku a obdivovat obnovenou biologickou rozmanitost. Až k hladině je přivádějí citlivě zakomponované břehové vstupy a kamenné šlapáky. Město Chrudim je v České republice průkopníkem z hlediska revitalizací vodních prvků v městském prostředí. První úspěšná revitalizace tzv. jižní větve

náhonu (u divadla) byla řešena od poloviny devadesátých let 20. století, získala velkou popularitu a stala se námětem pro další obdobné záměry.

Místní Agenda je nástrojem uplatňování principů udržitelného rozvoje na místní úrovni. V Chrudimi ji naplňuje prostřednictvím projektu Zdravé město. Významným znakem tohoto procesu je zapojování veřejnosti do řady rozhodovacích procesů a tím může docházet ke zvyšování kvality života ve všech jeho směrech.

Pod pojmem místní Agenda 21 si můžeme představit program, který je velkou příležitostí toho, jak dosáhnout lepší kvality života obyvatel města s dlouhodobou perspektivou rozvoje ve všech jeho oblastech za předpokladu účasti veřejnosti.

Ve Zdravém městě Chrudim připravujeme pro občany veřejná projednávání Plánu zdraví a kvality života, vytipování Desatera problémů města, setkávání pracovních skupin, sběr připomínek a námětů občanů, kulaté stoly, dotazníky, ankety, plánovací setkání při úpravách odpočinkových míst, dětských hřišť. Zdravé město je také program, kde má své důležité místo partnerství. Ve spolupráci s partnery pro občany připravujeme osvětové kampaně Dny zdraví, Den Země, Národní dny bez úrazů, Běh naděje, Světový den bez tabáku, Do práce na kole apod. Více informací o projektu Zdravé město a místní Agendě 21 najdete na chrudim.eu/zdrave-mesto-a-ma21/o-projektu/.

Díky zkušenostem ze Zdravého města jsme s klíčovými partnery z oblasti kultury a veřejnosti připravili koncepci kultury, která je cíleně zaměřena na rozvoj kultury ve městě. Bude nastavovat priority, opatření a aktivity vedoucí ke zkvalitnění kultury ve městě.

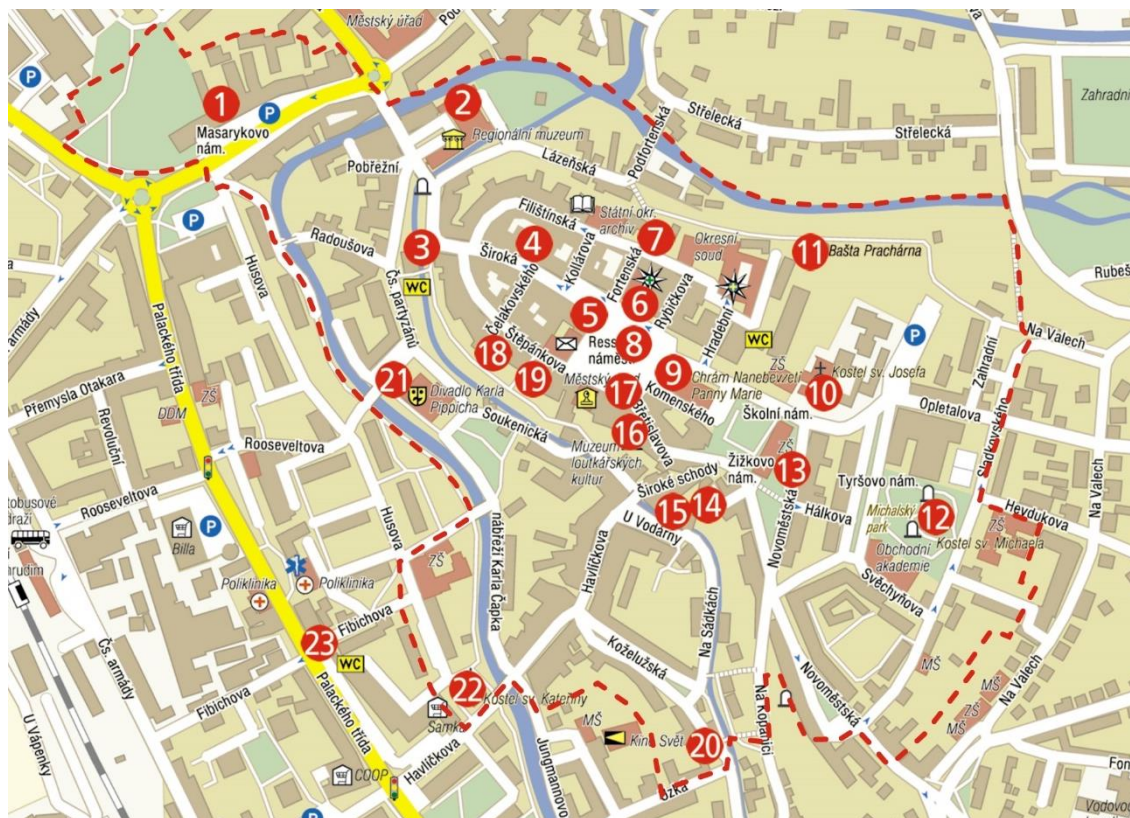
Město je v oblasti kultury velmi aktivní, zejména prostřednictvím své příspěvkové organizace Chrudimská beseda, která se aktivně stará o dostupnost a různorodost kulturních aktivit místního i (nad)regionálního charakteru. Tato organizace velmi dobře spolupracuje s neziskovými organizacemi a školami, pomáhá jim vytvářet dobré podmínky pro jejich činnost.

Místním organizacím se daří využívat i jiné než městské zdroje financí, svými aktivitami dokáží také přilákat návštěvníky z jiných regionů a často i ze zahraničí. Doporučujeme nadále posilovat kulturní atraktivitu významné i z hlediska cestovního ruchu (Loutkářská Chrudim, Muzeum barokních soch, výstavní síň apod.), stejně jako akce místního významu a nehmotné dědictví, které posiluje patriotismus.

Pravidelně se zpřístupňují nové památky, je dbáno o hmotné i nehmotné kulturní dědictví. V městském rozpočtu je na vzhled města každoročně vyčleňována položka a jsou nakupována umělecká díla místních mladých autorů.

Městská památková zóna Chrudim

- mapa s několika objekty v MPZ Chrudim

1. Wiesnerův dům (rejstříkové číslo 33614/6-771)
2. Komplex muzejních budov (Wiesnerův dům (rejstříkové číslo 33614/6-771))
3. Bývalý Koželužský mlýn – Soukenická valcha
4. Rodný dům Josefa Ressela
5. Khomovský dům
6. Stará radnice
7. Pardubická fortna a Ceregettiho dům
8. Sloup Proměnění Páně s kašnou
9. Arciděkanský kostel Nanebevzetí Panny Marie
10. Kapucínský klášter se zahradou a kostelem sv. Josefa – Muzeum barokních soch
11. Bašta Prachárna (kulturní památka)
12. Kostel sv. Michaela
13. Novoměstská kašna
14. Na Puši
15. Náměstí U Vodárny
16. Mydlářovský dům
17. Rozvodovský dům
18. Rodný dům Jana Nepomuka Štěpánka
19. Myší díra (též Tmavá fortna) - hradby
20. Empirový dům – Labore et Favore
21. Divadlo Karla Pippicha
22. Kostel sv. Kateřiny
23. tzv. Kotěrova vila

1. Měšťanský dům tzv. Kuchyňkovský (Weisnerova vila)

rejstříkové číslo 33614/6-771

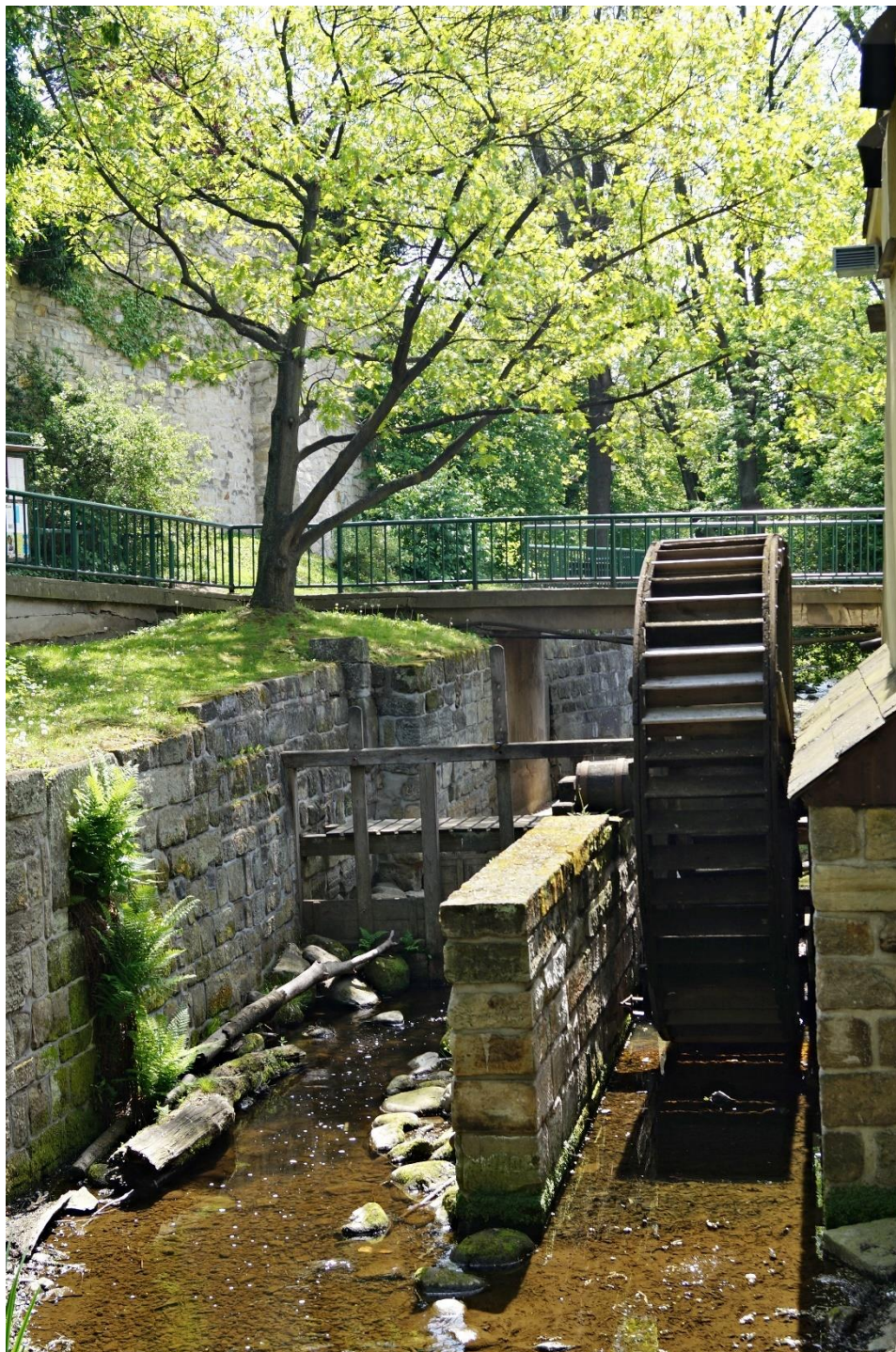
Předchůdci dnešního objektu, zvaného podle bývalých majitelů Kuchyňkovský dům nebo Neuperský dvůr, jsou písemně doloženi od r. 1599. Sídlii zde řada šlechtických rodin, v r. 1742 jej navštívil pruský král Fridrich II. Veliký. V r. 1871 objekt zakoupil továrník František Wiesner a dle projektu Františka Schmoranze ml. jej nechal přestavět do současné podoby. Průčelí je zdobeno sochou Adama a malbou sv. Anny Samatřeti.

2. Regionální muzeum

Wiesnerův dům (rejstříkové číslo 33614/6-771)

V novorenesanční budově v roce 1892 vzniklo Průmyslové muzeum pro východní Čechy. Nyní zde sídlí Regionální muzeum. Muzeum spravuje bohatý sbírkový fond z oboru regionální vlastivědy, přírodních věd a výtvarného umění.

3. Bývalý Koželužský mlýn – Soukenická valcha

Původní soukenická valcha byla po husitských válkách spojena s nově přistavěným mlýnem, o němž se výslovně hovoří roku 1459. Pokud byl malý stav vody, dostávala přednost valcha a mlýn stál. Přízvisko „Koželužský“ dostal mlýn někdy na počátku 18. století podle nedaleké stoupy na tlučení třísla pro koželuhy. Jméno Polívkův obdržel pro změnu podle Eduarda Polívky, který jej koupil v roce 1900 a zřídil zde též pilu a krupařství. V roce 1932 objekt částečně vyhořel, ale ještě roku 1951 jej provozoval nájemce František Plecháček. Po zrušení mlýna sloužila budova např. okresnímu plemenářskému středisku, po restituci ji zakoupil soukromý majitel, který v roce 2003 provedl přestavbu pro komerční účely. V okolí objektu lze shlédnout výsledky velkorysého programu regenerace původem středověkého náhonu.

4. Měšťanský dům
rodný dům Josefa Ressela v Široké ulici
rejstříkové číslo 24320/6-753

V tomto domě se narodil a prožil své dětství Josef Ressel (1793–1857), vynálezce lodního šroubu (umístil ho na zád' lodi mezi vaz a kormidlo a prakticky ho vyzkoušel v r. 1829 v Terstu na lodi Civetta). Pamětní deska J. Ressela od pražského sochaře Karla Svobody byla v Chrudimi odhalena za přítomnosti Resselova syna Ing. Jindřicha Ressela 29. června 1861.

5. Khomovský dům

rejstříkové číslo 30387/6-738

Původně gotický dům vyniká renesančním a empírovým portálem, z doby baroka pochází fasáda a socha Panny Marie. Písemně je dům doložen od r. 1546, nacházíme jej na nejstarším vyobrazení hlavního chrudimského náměstí z r. 1587. Jméno domu pochází od rodiny Khomovy, která jej získala r. 1868. Objekt má dramatickou historii: např. v r. 1588 zde zabil jeho majitele blesk, v r. 1910 došlo ve sklepě k výbuchu, který zmařil dva lidské životy.

6. Stará radnice

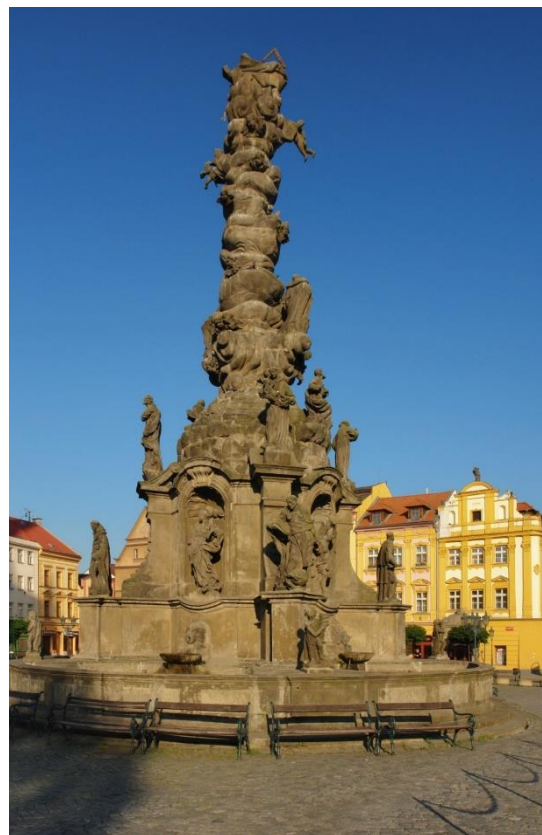
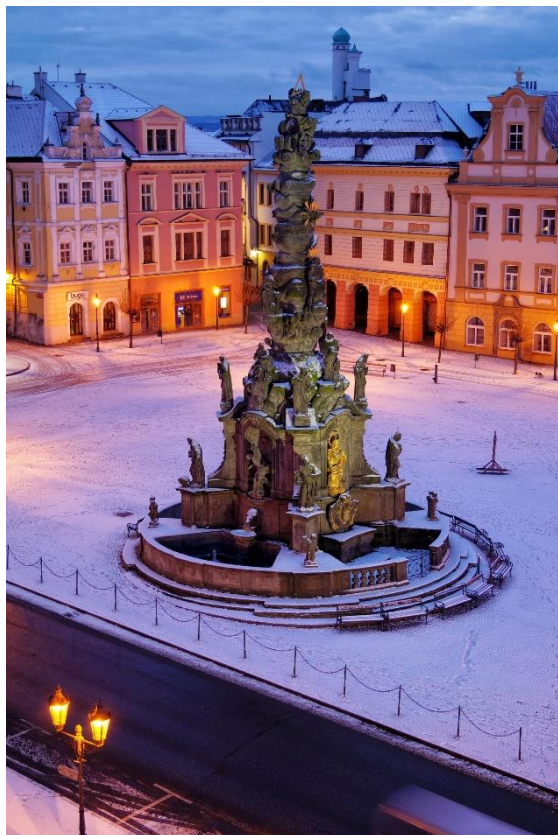
rejstříkové číslo 39254/6-733

Radnice zde stojí od první poloviny 15. století. Rozsáhlá přestavba, vč. zhotovení nápisu v přízemí a překlenutí Fortenské ulice, se uskutečnila kolem r. 1560. Barokní fasádu obdržel objekt v r. 1720, sochy Iustitia a Caritas byly instalovány po požáru v r. 1806, hodiny v r. 1836. Kromě správy města zde byl svého času umístěn městský archiv, vězení, mučírna, sklad střelného prachu, okresní soud, vyšivačská škola a policejní úřad.

7. Cereghettiho dům a Pardubická fortna (kulturní památka)
rejstříkové číslo 30945/6-750

Počátky domu sahají do 14. století. Vedle domu byla zřízena v 15. století branka pro pěší, tzv. Pardubická fortna (poprvé se zmiňuje v r. 1459 jako „stará fortna“), doplněná z vnější strany barbakanem (dnes dům čp. 98/IV). V přízemí sál s bohatě štukovaným stropem asi z poloviny 18. století, patrně dílo malíře Josefa Cereghettiho a štukatéra Ignáce Cereghettiho.

8. Sloup se sousoším – Morový sloup s kašnou
rejstříkové číslo 32920/6-781

Pískovcový barokní sloup z let 1719–1732 od několika sochařů a kameníků (J. P. Čechpauera, I. Rohrbacha a dalších). Kašny byly vybudovány v letech 1842–1843. Na střední části 18 m vysokého sloupu se Ježíš provázený Mojžíšem a Eliášem představuje apoštolům Petrovi, Jakubovi a Janovi jako Syn Boží. Na vrcholu sloupu je Bůh Otec, nad Ježíšovou hlavou Duch svatý v podobě holubice. Dvanáct postav protimorových a dalších patronů v dolní části sloupu tvoří světecký doprovod.

9. Kostel Nanebevzetí Panny Marie

rejstříkové číslo 36413/6-789

Trojloďní bazilikální gotický kostel s románskými základy. Založen byl před rokem 1338. Zásadní změny prodělal chrám v 16. a 17. století a v letech 1850–1892, kdy architekt František Schmoranz sáhl po novogotické úpravě zahrnující přestavbu západního průčelí s věžemi. Z čelního pohledu na kostel levá věž se jmenuje Černá, pravá věž se nazývá Trubačka. Chrám je farním kostelem chrudimské farnosti.

10. Klášter kapucínský s kostelem sv. Josefa – Muzeum barokních soch

rejstříkové číslo 42134/6-792

Barokní kostel ze 17. století, součást kapucínského kláštera budovaného od r. 1656. Kostel byl vysvěcen v r. 1665. Jednoduchá budova s loretánskou kaplí a Božím hrobem. Nad vchodem do kostela je pískovcová socha sv. Josefa z r. 1702. Klášter byl po zrušení v r. 1949 zcela přestavěn.

Interiér Muzea barokních soch

11. Prachárna

rejstříkové číslo 46977/6-731

Bašta stojící v severovýchodním nároží městského opevnění byla postavena v r. 1435 jako reakce na rozvoj dělostřelecké techniky za husitských válek. Jméno Prachárna pochází od skladiště střelného prachu, které se zde nacházelo na konci 18. století. Jde o nejmladší prvek městského opevnění vzniklého ve 2. polovině 13. století.

12. Kostel sv. Archanděla Michaela
rejstříkové číslo 45733/6-790

Pozdně gotický hřbitovní kostel z let 1519–1521. Jednoduchá budova je zachována v téměř původní podobě. Vybavení (oltáře, epitafy a další) pochází ze 16. – 18. století. Do vnějších stěn jsou zadrženy náhrobníky, z nichž několik desítek je renesančních z druhé poloviny 16. století a začátku 17. století. Hřbitov kolem kostela byl zrušen v roce 1881 a přeměněn na park. V parku jsou sochy Panny Marie (Mater dolorosa) a Ježíše Krista (Ecce homo) z první poloviny 18. století.

13. Novoměstská kašna

rejstříkové číslo 16557/6-782

Kašna z r. 1873 je vyzdobena barokními sochami z bývalého parapetu před kostelem Nanebevzetí Panny Marie. Autorem většiny pískovcových soch z konce dvacátých let 18. století je pravděpodobně J. P. Čechpauer. Kolem kašny stojí (ve směru hodinových ručiček) tyto světci: Jan Nepomucký, Jiří, Jáchym, Panna Marie (socha bývala ve štítu uvedeného kostela), Anna, Eustach a Vilém. Poblíž kašny je na vysokém sloupu socha sv. Jana Nepomuckého ze začátku 18. století.

14. Dům Na Puši (kulturní památka)

rejstříkové číslo 105082

Předchůdce dnešního domu se poprvé připomíná v r. 1554. Objekt je přistavěn k hradbě chrudimského Nového Města z 15. století. Součástí domu je vodárenská věž, z níž se rozváděla voda do města a do kapucínského kláštera. Vodu do ní vytlačovalo vodní kolo z vodárny čp. 111/II postavené roku 1670.

15. Stará vodárna

rejstříkové číslo 35501/6-763

Vodárna postavená v roce 1670 vytlačovala vodu nahoru do vodárenské věže na Puši, odkud byly zásobovány dvě kašny ve vnitřním městě a kapucínský klášter nacházející se tehdy za městskými hradbami. Objekt s barokním jádrem byl do současné novogotické podoby přestavěn v roce 1852.

16. Měšťanský dům Mydlářovský
rejstříkové číslo 22025/6-758

Původně dvoukřídlý gotický dům. V letech 1573–1577 přestavěn nákladem chrudimského měšťana Matěje Mydláře na monumentální renesanční objekt s arkádovým průčelím doplněným alegorickými reliéfy. Mydlářova rodina držela dům až do r. 1698. V r. 1972 zde bylo zřízeno Muzeum loutkářských kultur.

17. Rozvodovský dům

rejstříkové číslo 14549/6-736

Měšťanský dům s gotickým jádrem, renesančními prvky v interiéru a empírovou fasádou s alegorickými náměty a figurální výzdobou (např. roční období, sv. Florián, hlavy imperátorů). Dům je doložen písemně od r. 1592, za třicetileté války velmi zpuštěl, nynější podoba pochází z přelomu 18. a 19. století. Svě jméno získal od rodiny Rozvodovy, která jej vlastnila v letech 1787 až 1889.

18. Rodný dům Jana Nepomuka Štěpánka

rejstříkové číslo 29592/6-744

Původně gotický, renesančně přestavěný měšťanský dům s klasicistní fasádou. Rodný dům dramatika a jednoho z ředitelů pražského Prozatímního divadla Jana Nepomuka Štěpánka (1783–1844). Od 1.5.2021 zde sídlí Hospic Chrudim.

19. Tmavá fortna tzv. Myší díra
rejstříkové číslo 20972/6-741

Tmavá fortna z r. 1439 je úzká chodba 27,5 m dlouhá s valenou klenbou. Byla opatřena trojmi pevnými dveřmi ze silných fošen, okovaných železem. Původně byla tak úzká, že mohl projít pouze jediný člověk. Její dnešní stav pochází z roku 1841, kdy byla opravena, omítnuta a rozšířena. Téhož roku byly zřízeny od fortny směrem dolů schody a dřevěný můstek byl nahrazen kamenným.

20. Empírový dům – Labore et Favore

rejstříkové číslo 16219/6-765

Dům je na tomto místě doložen písemně od roku 1649. V roce 1797 objekt zakoupil Šebestián František Vencel a zřídil zde továrnu na zpracování bavlny. Patrně z této doby pochází empírová podoba domu s nápisem „Labore et Favore“ (práci a přízni) a bohatě zdobeným tympanonem.

21. Divadlo Karla Pippicha

rejstříkové číslo 36797/6-773

Významná moderní divadelní architektura postavená podle návrhu J. Freiwalda a J. Böhma z let 1931-34, postavená ve funkcionalistickém slohu. Divadlo nese jméno po Karlu Pippichovi (1849–1921), významném hudebníkovi, divadelníkovi, režisérovi a zpěvákovi. Za jeho působení byla Chrudim nazývána "Athénami východních Čech".

22. Kostel sv. Kateřiny

rejstříkové číslo 20808/6-791

Gotický kostel ze 14. století, zásadně přestavěný v první polovině 16. století. Po požáru v r. 1850 byl opraven do dnešní podoby Františkem Schmoranzem st. Kostel je trojlodní, s pětibocí uzavřeným presbytářem a s jednou věží. Vybavení (oltáře, obrazy a další) je z 15. – 19. století.

23. Kotěrova vila (není v MPZ)

rejstříkové číslo 15808/6-767

Jedno z děl významného českého architekta Jana Kotěry (1871–1923) provedené v secesním slohu s prvky lidové architektury. Dům byl postaven v r. 1907 na objednávku přátel projektanta, manželů Sýkorových.

Fotodokumentace několika dalších objektů v MPZ Chrudim

Měšťanský dům – bývalý hotel Bída

rejstříkové číslo 24743/6-4804

První zprávy o hostinci na tomto místě pocházejí z poloviny 18. století, název Bída je uváděn od r. 1781. Při požáru města 6. srpna 1850 hostinec vyhořel, byl však obnoven a v letech 1880 až 1897 zde vyrostl hotel v klasicistním a novorenesančním slohu. Jeden z nejvýznamnějších podniků svého druhu ve městě existoval do 1948, poté sem byl umístěn internát, byty, kanceláře, prodejna potravin.

Sochy v Široké ulici

Pískovcové sochy různého stáří na parapetu v Široké ulici a na mostě přes náhon. Autorem barokní Piety z druhé poloviny 18. století je snad chrudimský sochař a kameník Filip Petr. Sochy biskupa sv. Vojtěcha a knížete sv. Václava vytvořil r. 1847 pražský sochař František Linn. Na mostě stojí barokní sochy světce s dítětem a mučedníka sv. Jana Nepomuckého, obě z první poloviny 18. století. Všechny sochy byly několikrát přemíst'ovány, v současném uspořádání jsou od r. 1997.

socha Pieta v Široké ulici

rejstříkové číslo 68637/6-4696

socha sv. Vojtěcha v Široké ulici

rejstříkové číslo 68638/6-4697

socha sv. Václava v Široké ulici

rejstříkové číslo 68639/6-4698

socha sv. Antonína Paduánského v Široké ulici

rejstříkové číslo 68635/6-4694

socha sv. Václava Nepomuckého v Široké ulici

rejstříkové číslo 68636/6-4695

Pelcův městský dům

rejstříkové číslo 37104/6-760

Sochy Břetislava I. a Karla IV.

Sochy hořických sochařů A. Myslivce a A. Šešiny z roku 1881 a 1890 připomínají smrt knížete Břetislava I. na přemyslovském hradišti v Chrudimi 10. ledna 1055. Záznam o Břetislavově úmrtí v Kosmově kronice je první spolehlivou písemnou zmínkou o Chrudimi. Socha císaře a krále Karla IV. připomíná jeho návštěvu města 5. března 1353. Karel IV. vydal k prospěchu města celou řadu listin.

Nová radnice – budova městského úřadu

Dnešní podobu získal dům roku 1883 díky stavitelům Josefovi a Františkovi Staňkovým. Původně dva domy spojili v jeden. Radnice měla spoustu majitelů, vystřídala spoustu funkcí od kupeckého obchodu přes všeobecnou nemocnici až po dnešní funkci, již od roku 1850 zastává, městský úřad.

A. Péče o kulturní památky v MPR nebo MPZ:

A.1. Počet nemovitých kulturních památek na území MPR nebo MPZ na konci roku 2023. Rozloha MPR nebo MPZ v ha. (Informativní údaje.)

Městská památková zóna Chrudim má rozlohu 52 ha a nachází se v ní 71 nemovitých kulturních památek, z toho je 27 ve vlastnictví města.

Nemovité kulturní památky nacházejících se v MPZ Chrudim:

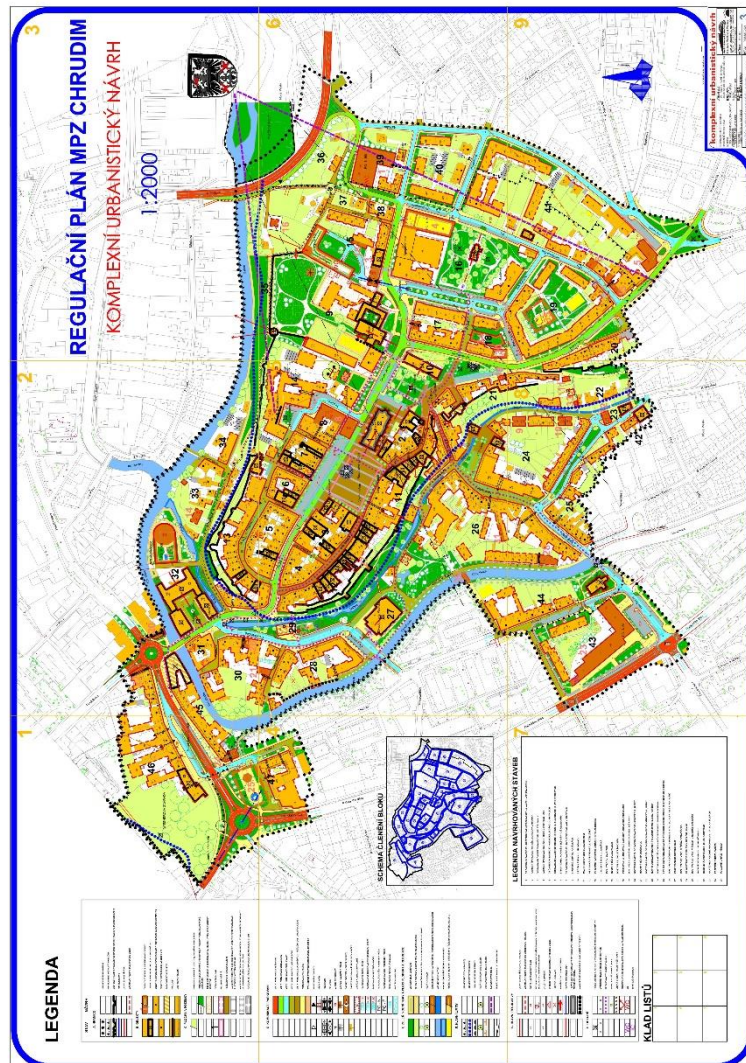
Číslo rejstříku ÚSKP	Kulturní památka	Zapsáno památkou	Adresa	Vlastník
46977/6-731	Městské opevnění	3. 5. 1958	Chrudim I; Břetislavova; Chrudim II Fortenská	Město Chrudim
44991/6-4751	Vodní kanál napájecí – říční náhon	3. 5. 1958	Chrudim II	Město Chrudim
36413/6-789	Kostel Nanebevzetí Panny Marie	3. 5. 1958	Chrudim I Resselovo náměstí	soukromý vlastník
32920/6-781	Sloup se sousoším – Morový sloup s kašnou	3. 5. 1958	Chrudim I Resselovo náměstí	Město Chrudim
39254/6-733	Radnice stará	3. 5. 1958	Chrudim I Resselovo náměstí č. p. 1	Město Chrudim
100282	Měšťanský dům	23. 5. 2003	Chrudim I Resselovo náměstí č.p. 2	Město Chrudim
47728/6-734	Měšťanský dům	1. 11. 1990	Chrudim I Resselovo náměstí č.p. 5	soukromý vlastník
18592/6-735	Měšťanský dům	1. 11. 1990	Chrudim I Komenského č.p. 60	Město Chrudim
14549/6-736	Měšťanský dům Rozvodovský	3. 5. 1958	Chrudim I Resselovo náměstí č.p. 76	soukromý vlastník
30387/6-738	Činžovní dům	3. 5. 1958	Chrudim I Resselovo náměstí č.p. 112	soukromý vlastník
13363/6-5580	Činžovní dům	23. 9. 1992	Chrudim I Resselovo náměstí č.p. 135	soukromý vlastník
25610/6-4689	Měšťanský dům	3. 5. 1958	Chrudim I Štěpánkova č.p. 83	soukromý vlastník
26279/6-740	Měšťanský dům	3. 5. 1958	Chrudim I Štěpánkova č.p. 84	Město Chrudim
20972/6-741	Měšťanský dům	3. 5. 1958	Chrudim I Štěpánkova č.p. 85	soukromý vlastník
37699/6-4690	Měšťanský dům	3. 5. 1958	Chrudim I Štěpánkova č.p. 88	soukromý vlastník

29592/6-744	Měšťanský dům	3. 5. 1958	Chrudim I	Štěpánkova č.p. 89	soukromý vlastník
18470/6-745	Měšťanský dům	3. 5. 1958	Chrudim I	Štěpánkova č.p. 90	soukromý vlastník
30428/6-746	Měšťanský dům	3. 5. 1958	Chrudim I	Štěpánkova č.p. 91	soukromý vlastník
44744/6-747	Měšťanský dům	3. 5. 1958	Chrudim I	Štěpánkova č.p. 92	Město Chrudim
33751/6-748	Měšťanský dům	3. 5. 1958	Chrudim I	Štěpánkova č.p. 93	soukromý vlastník
21977/6-737	Městský dům – Suchorad	3. 5. 1958	Chrudim I	Štěpánkova č.p. 108	soukromý vlastník
33767/6-749	Měšťanský dům	3. 5. 1958	Chrudim I	Štěpánkova č.p. 142	soukromý vlastník
68635/6-4694	Socha sv. Antonína Paduánského	3. 5. 1958	Chrudim I	Široká	Město Chrudim
68636/6-4695	Socha sv. Jana Nepomuckého	3. 5. 1958	Chrudim I	Široká	Město Chrudim
68637/6-4696	Socha Pieta	3. 5. 1958	Chrudim I	Široká	Město Chrudim
68638/6-4697	Socha sv. Vojtěcha	3. 5. 1958	Chrudim I	Široká	Město Chrudim
68639/6-4698	Socha sv. Václava	3. 5. 1958	Chrudim I	Široká	Město Chrudim
46880/6-752	Měšťanský dům	3. 5. 1958	Chrudim I	Široká č.p. 114	soukromý vlastník
24320/6-753	Měšťanský dům – rodný dům Josefa Ressela	3. 5. 1958	Chrudim I	Široká č.p. 124	soukromý vlastník
23580/6-754	Měšťanský dům	3. 5. 1958	Chrudim I	Široká č.p. 141	soukromý vlastník
31740/6-4772	Měšťanský dům	3. 5. 1958	Chrudim I	Filištínská č.p. 25	soukromý vlastník
11941/6-6053	Měšťanský dům	2. 9 1998	Chrudim I	Filištínská č.p. 28	soukromý vlastník
35834/6-739	Měšťanský dům – Beseda	3. 5. 1958	Chrudim I	Kollárova č.p. 134	soukromý vlastník
30945/6-750	Městský dům s fortanou	3. 5. 1958	Chrudim I	Fortenská č.p. 43	soukromý vlastník
15423/6-751	Městský dům	3. 5. 1958	Chrudim I	Filištínská č.p. 145, Fortenská č.p. 139	soukromý vlastník

27412/6-777	Pomník Viktorína Kornela ze Všehrd	3. 5. 1958	Chrudim I	Všehrdovo náměstí	Město Chrudim
33580/6-759	Městský dům	3. 5. 1958	Chrudim I	Komenského č.p. 57	Město Chrudim
17697/6-755	Městský dům	3. 5. 1958	Chrudim I	Břetislavova č.p. 65	soukromý vlastník
37104/6-760	Městský dům Pelcův	3. 5. 1958	Chrudim I	Břetislavova č.p. 67	soukromý vlastník
12935/6-5908	Úsek hradební zdi ve zdivu domu čp. 71	8. 2. 1996	Chrudim I	hradební zeď dochovaná v rámci čp. 71 Břetislavova	soukromý vlastník
25482/6-4713	Městský dům	3. 5. 1958	Chrudim I	Břetislavova č.p. 72	soukromý vlastník
35109/6-757	Městský dům	3. 5. 1958	Chrudim I	Břetislavova č.p. 73	Česká republika
22025/6-758	Měšťanský dům Mydlářovský	3. 5. 1958	Chrudim I	Břetislavova č.p. 74	Česká republika
27463/6-4548	Městský dům	3. 5. 1958	Chrudim I	Břetislavova č.p. 75	Česká republika
101404	Sousoší Nejsvětější Trojice	14. 2. 2005	Chrudim II	Soukenická	Město Chrudim
35335/6-4688	Městský dům tzv. Špalíček	3. 5. 1958	Chrudim II	Na Sádkách č.p. 129 Koželužská	soukromý vlastník
19742/6-762	Městský dům	3. 5. 1958	Chrudim II	U Vodárny č.p. 138	soukromý vlastník
35501/6-763	Vodárna	3. 5. 1958	Chrudim II	U Vodárny č.p. 111	soukromý vlastník
105082	OD 15. 4. 2013	15. 4. 2013	Chrudim II	Žižkovo náměstí č.p. 104	soukromý vlastník
18770/6-778	Pomník Jana Husa	3. 5. 1958	Chrudim II	Školní náměstí	Město Chrudim
45753/6-4712	Střední škola	3. 5. 1958	Chrudim II	Školní náměstí č.p. 6	Město Chrudim
24231/6-783	Sloup se sochou sv. Jana Nepomuckého	3. 5. 1958	Chrudim II	Žižkovo náměstí	Město Chrudim
16557/6-782	Kašna se sochami	3. 5. 1958	Chrudim II	Žižkovo náměstí	Město Chrudim
42134/6-792	Klášter kapucínský s kostelem sv. Josefa	3. 5. 1958	Chrudim II	Školní náměstí č.p. 11	Město Chrudim
15353/6-4714	Nájemní dům	3. 5. 1958	Chrudim II	Opletalova č.p. 15	soukromý vlastník

45733/6-790	Kostel sv. Archanděla Michaela	3. 5. 1958	Chrudim II	Tyršovo náměstí	soukromý vlastník
50531/6-6047	Městský dům	2. 7. 1998	Chrudim II	Sladkovského č.p. 29	soukromý vlastník
68633/6-784	Sochy Mater Dolorosa a Ecce Homo	3. 5. 1958	Chrudim II	Tyršovo náměstí (Školní n.)	Město Chrudim
46300/6-787	Sloup se sochou sv. Jana Nepomuckého	3. 5. 1958	Chrudim II	Na Kopanici	Město Chrudim
16219/6-765	Městský dům	3. 5. 1958	Chrudim III	Koželužská č.p. 106	soukromý vlastník
26104/6-785	Sochy sv. Václava, sv. Jana Nepomuckého	3. 5. 1958	Chrudim III	Havlíčková	Česká republika
20808/6-791	Kostel sv. Kateřiny	3. 5. 1958	Chrudim III	Husova	soukromý vlastník
36797/6-773	Divadlo Karla Pippicha	3. 5. 1958	Chrudim IV	nábřeží Karla Čapka č.p. 6	Město Chrudim
106895	Dům s baštou	9. 4. 2022	Chrudim IV	Podfortenská č.p. 98	soukromý vlastník
24908/6-780	Pomník Josefa Ressela	3. 5. 1958	Chrudim IV	Široká	Město Chrudim
28774/6-769	Muzeum	3. 5. 1958	Chrudim IV	Široká č.p. 86	Město Chrudim
19500/6-768	Společenský dům – Dům Osvěty	3. 5. 1958	Chrudim IV	Široká č.p. 85	Město Chrudim
46851/6-4549	Banka státní	3. 5. 1958	Chrudim IV	Široká č.p. 83	soukromý vlastník
24743/6-4804	Měšťanský dům – bývalý hotel Bída	3. 5. 1958	Chrudim IV	Masarykovo náměstí č.p. 32	soukromý vlastník
33614/6-771	Městský dům tzv. Kuchyňkovský	3. 5. 1958	Chrudim IV	Masarykovo náměstí č.p. 55	soukromý vlastník
27225/6-772	Soubor bran parku	3. 5. 1958	Chrudim IV	Masarykovo náměstí	soukromý vlastník

Mapa s vyznačenými nemovitými kulturními památkami nacházejících se v MPZ Chrudim

A.2. Kulturní památky v MPR nebo MPZ, které byly na konci roku 2023 v havarijním stavu, včetně důvodu havarijního stavu a doby trvání tohoto stavu.

V MPZ Chrudim není v roce 2023 žádná kulturní památka v havarijním stavu.

A.3. Kulturní památky v MPR nebo MPZ, které byly na konci roku 2023 nevyužívané, s uvedením důvodu jejich nevyužívání a doby trvání tohoto stavu.

V MPZ Chrudim nám v roce 2023 nejsou známy žádné kulturní památky, které by nebyly využívány.

A.4. Kulturní památky v MPR nebo MPZ, jejichž oprava byla provedena nebo dokončena v roce 2023, se stručným uvedením rozsahu obnovy a účelu využití.

V roce 2023 byly realizovány akce obnovy u těchto objektů kulturních památek v MPZ Chrudim:

- *Stará radnice, Resselovo náměstí čp. 1, Chrudim (rejstříkové číslo 39254/6-733)*
– oprava fasády a zajištění statiky objektu. V přízemí sídlí Informační centrum města Chrudim a 1.NP sídlí Městská policie.

před obnovou

po obnově

- **Městský dům tzv. Špalíček, Měšťanský dům, Koželužská čp. 129, Chrudim** (rejstříkové číslo 35335/6-4688) – oprava fasády. Jedná se o bytový dům.

před obnovou

po obnově

- **Socha sv. Václava v Široké ulici** (rejstříkové číslo 68639/6-4698) – restaurování sochy

před restaurováním

po restaurování

- **Socha sv. Vojtěcha v Široké ulici** (rejstříkové číslo 68638/6-4697) – restaurování sochy

před restaurováním

po restaurování

- **Socha sv. Antonína Paduánského v Široké ulici** (rejstříkové číslo 68635/6-4694) – restaurování sochy

před restaurováním

po restaurování

- **Kostel sv. Kateřiny, Husova ulice** (rejstříkové číslo 20808/6-791) – venkovní odvlhčení kostela

- **Měšťanský dům, Komenského čp. 60** (rejstříkové číslo 18592/6-735) – výměna oken
V objektu se nachází obchod Buga a bytové jednotky.

A.5. Objekty, u kterých došlo v roce 2023 ke zrušení prohlášení za kulturní památku, s uvedením důvodu (např. havarijný stav, z důvodu nové výstavby, demolice, neodborné obnovy atd.)

V roce 2023 nedošlo u žádného objektu ke zrušení prohlášení za kulturní památku.

A.6. Objekty, u kterých došlo v roce 2023 k *prohlášení* za kulturní památku, s uvedením důvodu. Uveďte, v kolika případech nebylo řízení dosud ukončeno, anebo objekt nebyl prohlášen za kulturní památku.

V roce 2023 byl na území MPZ Chrudim byla prohlášena jedna kulturní památka a to „**Městský park**“ Chrudim, rejstříkové číslo ÚSKP 107057.

Městský park Chrudim – areál městského parku s pozemky parc. č. 865/1, 867/1 v k. ú. Chrudim a objekty výstavního pavilónu i odpočinkového altánu na parc. č. 867/1 v k. ú. Chrudim.

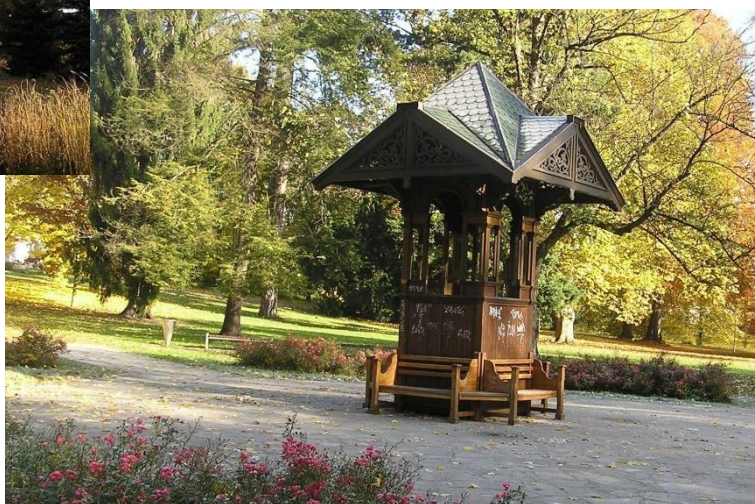
Autenticky dochované dílo zahradního umění, které bylo výrazně upraveno předním českým krajinářským architektem Františkem Thomayerem. Jedná se o unikátní doklad jednoho z prvních městských parků ve východních Čechách, v němž se střetává styl anglického krajinářství, historizující styly a vliv secese.

Neboli dílo v duchu Lenné – Mayerovské školy, založené na kombinaci přírodně krajinářského stylu s tradičními projevy formální dispozice.

Součástí objektu jsou mimo stěžejní vegetační složky i drobné zahradní stavby originálního výstavního altánu a repliky odpočinkového pavilónu. Součástí parku je kulturní památka r. č. 34284/6-779 - socha Kalliopé od B. Schnircha, původně součást výzdoby průčelí Národního divadla.

Ministerstvo kultury dosud **neukončilo řízení** za prohlášení kulturní památky **autobusové zastávky Chrudim – Podhůra**. Žádost o prohlášení za kulturní památku byla podána na Ministerstvo kultury v roce 2022.

Autobusová zastávka Chrudim – Podhůra (přístřešek) bez č. p., s pozemkem st. p. č. 2727 v k. ú. Chrudim.

Ojedinele zachovaná funkcionalistická zastávka, jedna z posledních v Pardubickém kraji. Po konzultaci s MCMA v Brně si pozornost a ocenění zaslouží kombinace konstrukcí a materiálů – zděná záda, ocelové sloupy, tenká betonová stropní deska, kamenná podlaha a také řemeslné provedení (oblá stěna). Důležitá je rovněž funkce a skutečnost, že tato ryze utilitární stavba na rozcestí má po opravě šanci nadále sloužit. Současně je to připomínka slavné éry architektury.

B. Péče o ostatní objekty v MPR nebo MPZ:

Město i ostatní vlastníci budov v městské památkové zóně vynakládají nemalé finanční prostředky k regeneraci svých objektů a technické i dopravní infrastruktury. Správní orgán vyvíjí v mezích zákonných možností intenzivní snahu o udržení přesvědčivého historického charakteru MPZ.

B.1. Budovy v MPR nebo MPZ, které jsou ke konci roku 2023 v havarijním stavu (bez rozdílu vlastníka či charakteru objektu), včetně důvodu havarijního stavu a doby trvání tohoto stavu.

V roce 2023 nevidujeme žádný objekt na území MPZ v havarijním stavu.

B.2. Budovy v MPR nebo MPZ, jejichž oprava byla provedena nebo dokončena v roce 2023, se stručným uvedením rozsahu obnovy a účelu využití.

- *Stará radnice, Resselovo náměstí čp. 1, Chrudim* – oprava fasády, statické zajištění, kanalizace. V budově se nachází informační centrum města Chrudim a Městská policie.
- *Městský dům tzv. Špalíček, Měšťanský dům, Koželužská čp. 129, Chrudim* – oprava fasády. Jedná se o bytový dům (SVBJ).
- *Socha sv. Václava, sv. Vojtěcha a sv. Antonína Paduánského v Široké ulici* – restaurování soch.
- *Kostel sv. Kateřiny, Husova ulice* – venkovní odvlhčení kostela, slouží k církevním obřadům.
- *Měšťanský dům, Komenského čp. 60* – I. etapa výměna oken.
- *Sanace opěrné zdi v ul. Široká.*
- *Oprava mlýnského kola u mlýna v ul. Čs. Partyzánů.*
- *Měšťanský dům, Břetislavova čp. 63, Chrudim* – obnova fasády čelní stěny domu včetně repase oken, vstupních dveří a výkladce. V budově se nachází bytové jednotky a v přízemí obchod.
- *Měšťanský dům, Filištínská čp. 31, Chrudim* – obnova objektu (instalace pískovcových okenních parapetů, čištění kamenného ostění okolo dveří, obnova fasádního pláště, výměna vstupních dveří). Jedná se o rodinný dům.
- *Měšťanský dům, Hradební čp. 47-* stavební úpravy.
- *Stavební úprava garáží v ul. Hradební.*
- *Přístavba a rekonstrukce sportovní haly Chrudim, I. etapa* – probíhá.

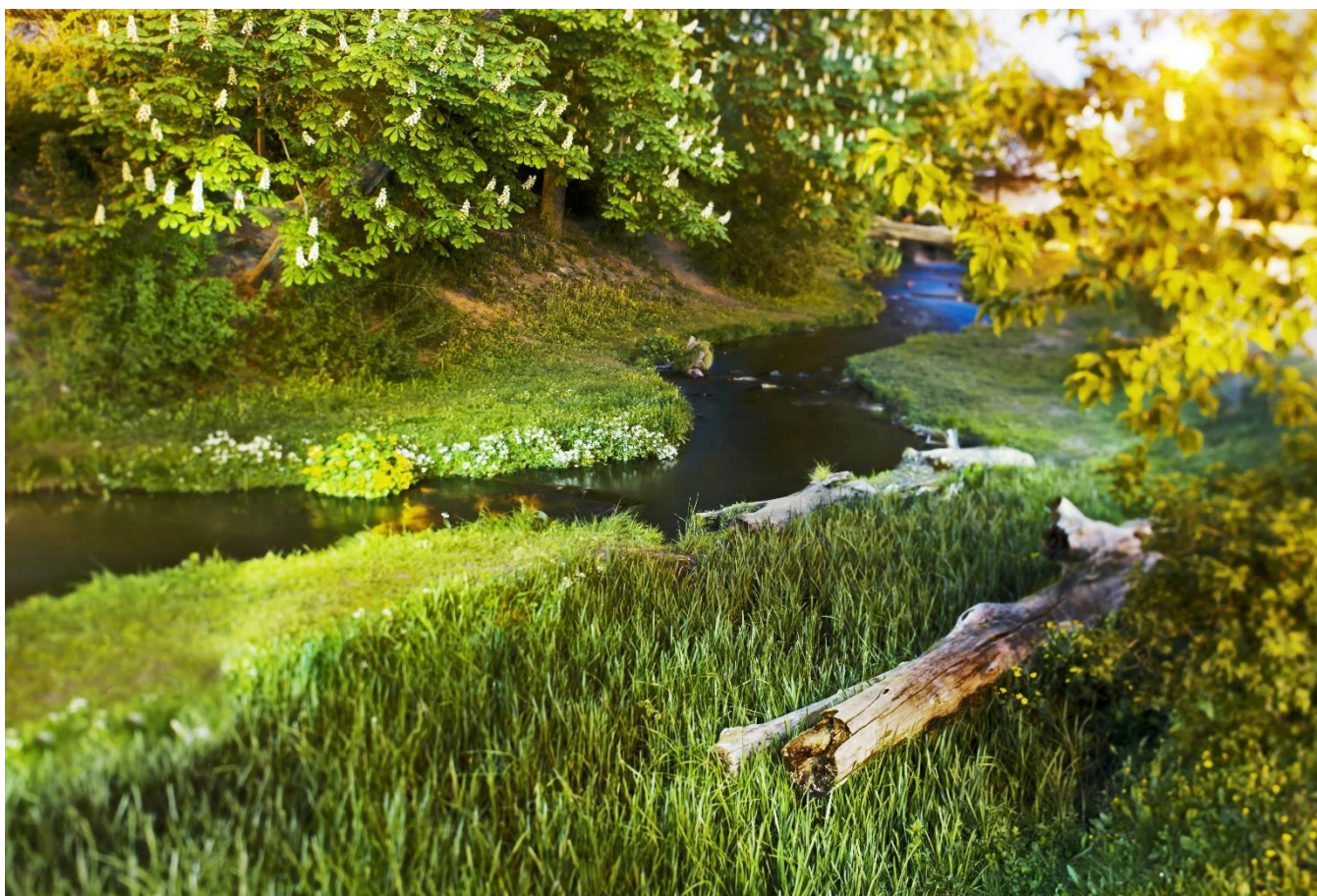
B.3. Budovy v MPR nebo MPZ, které byly v roce 2023 demolovány, s uvedením důvodu demolice.

V roce 2023 v MPZ Chrudim nebyla provedena žádná demolice celého objektu.

C. Ostatní akce ovlivňující stav MPR nebo MPZ

C.1. Charakterizujte stav parků, veřejných prostranství v MPR nebo MPZ (např. povrchy komunikací, veřejné osvětlení, městský mobiliář, stav zeleně apod.) v roce 2023. Uveďte významné akce, které byly v letech 2013-2023 podniknuty ke zlepšení stavu.

Z hlediska ochrany přírody je v MPZ problémem to, že zde jsou převážně starší stromy, které vyžadují náročnější údržbu. Vzhledem k tomu, že ve veřejných plochách je řada inženýrských sítí, je složité vybrat vhodná místa pro novou výsadbu. Zaměřujeme se proto na pravidelnou údržbu stávajících stromů, kterou zajišťujeme prostřednictvím odborně způsobilých arboristů. To proto, abychom zajistili provozní bezpečnost stromů i charakter MPZ a starší stromy mohly být na místě co nejdéle. V části MZP jsou historické náhony, které byly revitalizovány přírodě blízkým způsobem a jsou i takto udržovány. V centru města tvoří důležitý přírodní prvek a dotvářejí charakter MPZ.

V MPZ probíhá údržba zeleně: pravidelné sekání intenzivních okrasných trávníků, každoroční výsadba záhonů jarních cibulovin a letničkových záhonů, pravidelné ošetřování trvalkových výsadeb, zdravotní a bezpečnostní řezy stromů s důrazem na provozní bezpečnost a estetickou hodnotu stromů na stanovišti, v suchých obdobích je prováděna zálivka.

V MPZ jsou Klášterní zahrady a Michalský park.

V Klášterních zahradách probíhá pravidelné sekání trávníků mulčováním do 12 sečí za sezonu + jarní a podzimní úklid trávníkových ploch, údržba a dosazování trvalkových záhonů v Rozariu a bylinkových zahradách, podzimní sběr ovoce, sběr listí, zálivka; provádění bezpečnostních kontrol relaxačních objektů, nátěry, opravy a výměny dřevěných prvků zahrad a objektů, úklid mlátových ploch, opravy mobiliáře.

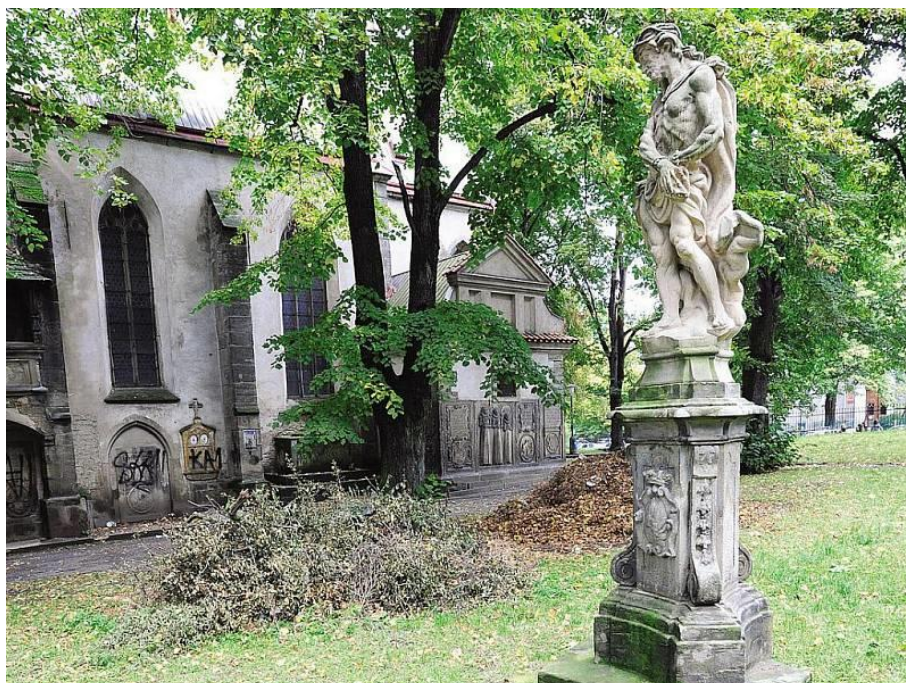

V roce 2023 byly v Klášterních zahradách umístěny výdusky barokních soch Venuše, Váza a Alegorie čtvero ročních období – Jaro, Podzim a Zima., které jsou připisovány dílně M. B. Brauna. V příštím roce by měl být umístěn i výdusek sochy z Alegorie čtvero ročních období – Léto.

V Michalském parku probíhá pravidelné sekání trávníků mulčováním do 12 sečí za sezonu + jarní a podzimní úklid trávníkových ploch, každotýdenní úklid zpevněných i trávníkových ploch parku, údržby keřových skupin tvarovacím a zmlazovacím řezem, zdravotní a bezpečnostní řezy stromů s důrazem na provozní bezpečnost a estetickou hodnotu stromů na stanovišti. Zpracovává se PD regenerace Michalského parku.

Stavební obnova kašny Brusel v Husově ulici – jedná se o celkovou obnovu povrchů tělesa fontány v bezprostřední blízkosti MPZ s úpravou veřejného osvětlení v okolí fontány, vč. zřízení technologie, tj. technologické šachty s rozvody a napojením fontány. Dle dochované původní projektové dokumentace od architekta Vaňka byla odsouhlasena realizace motivu květiny z obkladů typu mozaika se středovým, podsvíceným výtryskem.

2023

- na budovách města jsou umístěny solární panely, tak aby nerušily historické centrum
- město disponuje databází Aplikace STROMYPODKONTROLOU.cz = databáze informací o stromech na veřejně přístupných plochách (název stromu atd.), pro občany volně dostupná na internetu

Přehled údržby zeleně v MZP v období 2013-2023

Klášterní zahrady	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
sečení trávníků	10	10	10	10	12	12	10	10	10	12	15
jarní vyhrabání trávníků	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

podzimní shrabání listí	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
řezy stromů			1		1		1		1		1
sběr ovoce	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
chem. ošetření mlat. povrchů a štěrk. cest	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
zálivka trávníků, stromů, bylinných záhonů	6	6	6	5	7	7	5	5	5	5	6
pletí bylinkových záhonů	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
dosadby bylinkových záhonů		1				1			1		
výsadba stromů			1					1			

Michalský park	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
sečení trávníků	10	10	10	10	10	10	10	10	12	12	12
jarní vyhrabání trávníků	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
podzimní shrabání listí	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
řezy stromů		1		1		1			1	1	1
tvarovací řez keřů		1			1			1		2	2

Masarykovo nám.	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
výsadba cibulovin								1		1	1
výsadba trvalek	1			1				1		1	1
výsadba letniček								1		1	1
osázení nádob								1		1	1
pletí	3	3	3	3	3	3	3	3	6	6	6
ořez rostlin								2	2	2	2
hlavový řez stromů		1				1				1	
řez keřů		1				1			1		1
výsadba keřů										1	1

Resselovo nám.	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
dosadba cibulovin	1				1				1		
dosadba trvalek		1				1					1
pletí	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
okopávání	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
řez rostlin	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
řez stromů na čípek			1				1				1

úklid listí	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
-------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Rozariu v Klášterní zahradě	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
dosadba růží		1					1				
dosadba trvalek		1	1	1	1	1					
doplnění jarními cibulovinami			1		1			1			
pletí	10	10	10	10	10	12	12	10	10	12	12
okopávání	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ořez rostlin	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
údržba závlahového systému	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
řez živých plotů	3	3	3	2	2	2	3	3	3	3	3
sekání porostu histor. zdí	2	2	2	1	1	1	2	2	2	2	2
dosetí porostu histor. zdí				1				1			1
úklid listí	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
výsadba keřů	1					1					
chem. ošetření mlatových povrchů	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

muzeum + divadlo	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
sečení trávníků	12	12	12	12	12	12	35	35	35	35	35
jarní vyhrabání trávníků	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
podzimní shrabání listí	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
výsadba jarních cibulovin	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
založení letničkových záhonů	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ošetřování záhonů v době vegetace	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
výsadba rostlin do nádob + doplnění	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
zálivka	20	20	20	20	25	25	20	20	20	20	22
řezy stromů	1			1			1				
výsadba stromů									1		

Školní nám. + Novoměstská kašna

+ Žižkovo nám. + Tyršovo nám.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
sečení trávníků	15	15	15	15	15	15	15	15	17	17	17
jarní vyhrabání trávníků	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
podzimní shrabání listí	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

ošetřování záhonů růží	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
ošetřování trvalkových záhonů	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
dosadba trvalkových záhonů			1			1			1		1
výsadba jarních cibulovin	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
založení letničkových záhonů	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
pletí	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
okopávání	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
řez rostlin	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
zálivka	20	20	20	20	25	25	20	20	20	20	22
řezy keřů / stromů	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
řez stromů na čípek			1				1				1
hlavový řez stromů				1				1			
výsadba stromů		1				1					1

park Republiky	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
sečení trávníků	10	10	10	10	10	10	10	10	12	12	12
jarní vyhrabání trávníků	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
podzimní shrabání listí	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
řezy a ošetření keř. skupin	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
řezy stromů	1			1			1		1		1
chem. ošetření mlatových povrchů	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

letní kino + pod hradbami	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
sekání trávy	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
chem. ošetření mlatových povrchů	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
řezy a úpravy keřových skupin	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
řezy stromů				1		1		1	1	1	1

Náhon	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
kosení trávníků	10	10	10	10	10	10	10	10	12	12	12
jarní vyhrabání trávníků	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
podzimní shrabání listí	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
řezy stromů (výchovné, zdravotní, bezpečnostní, redukční)		1		1	1	1	1	1	1	1	1
hlavový řez stromů			1			1			1		

tvarovací řezy keřů	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
průklest, výchovné a zmlazovací řezy keřů	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
výsadba keřů	1										
výsadba stromů	1			1				1		1	1
zálivka stromů	2	10	11	10	11	15	15	14	13	14	15
údržba mlatových cest	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3
čištění vodního toku	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28
údržba biotopů	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3
výsadba biotopů	1	1	1								
odbahnění	1					1					
instalace korytovného materiálu	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3
rekonstrukce stavidel	1										
oprava vodního kola	1			1			1	2	3		

C.2. Charakterizujte hlavní závady životního prostředí v MPR nebo MPZ v roce 2023. Uveďte významné akce, které byly v letech 2013–2023 podniknuty ke zlepšení stavu (čističky, prohlášení chráněných území, působení neziskových organizací, dobrovolníků atd.)

Z pohledu odpadového hospodářství město Chrudim udělalo za posledních několik let velké posuny směrem k čistšímu a zdravějšímu životu. Chrudim v roce 2021 zavedla třídění BIO odpadů, dům od domu, a i nadále se snaží sběrnou síť rozšiřovat, nádoby na BIO jsou pro občany k dispozici zcela zdarma. Mezi obyvatele města byly přerozděleny také pořízené kompostéry pro možnost vlastního kompostování na zahrádkách.

Ve městě dochází k zahušťování sběrné sítě a zkracování docházkové vzdálenosti ke kontejnerovým stáním, kde občan může odděleně soustřeďovat komunální odpad do příslušných nádob (papír, plast, sklo, jedlé oleje a nově i kov). Od roku 2022 se vybraná kontejnerová stání opravují.

Součástí sběrného dvora je zbudováno Re-Use centrum místo, které slouží k předcházení vzniku odpadů. Ve spolupráci s GREEN Logistics CZ s.r.o. je na sběrném dvoře zřízeno místo pro zpětný odběr pneumatik. Dále je pro občany ve spolupráci se společnostmi Elektrowin, Ecolamp, Ecobat, Asekol zřízena služba zpětného odběru elektrozařízení (ledničky, pračky, světla, zářivky apod.) Od kolektivního systému ELEKTROWI obdrželo město v roce 2022 cenu za „Nejvyšší počet vyvezených miniwinů“. Město dlouhodobě spolupracuje se společností TextilEco a.s., která se snaží přistupovat k oděvům ekologicky a dále je využívat.

Město Chrudim je vybaveno 550 odpadkovými koši, ze kterých bylo svezeno za rok 2022 celkem 106 tun směsného komunálního odpadu. Ve spolupráci s Technickými službami Chrudim 2000, spol. s.r.o. zajišťuje informační servis a osvětu, která souvisí s ochranou

životního prostředí. Informuje na webových stránkách, facebookových stránkách a městském zpravodaji. Navazuje spolupráci se školami a dalšími příspěvkovými organizacemi města. Město podporuje environmentálně příznivé aktivity jako „Ukličme Česko“. Je pořadatelem osvětových kampaní Den země, který je zaměřen na propagaci ochrany životního prostředí, dále Dnů zdraví, Světového dne bez tabáku, Evropského týdne mobility a Evropského dne bez aut. Město podporuje projekt Zdravé město a místní Agendou 21. Zdraví a udržitelný rozvoj, které sleduje, je snahou o to, aby podmínky pro kvalitní život byly zachovány v dlouhodobém horizontu, pro další generace.

2017

- podpora domácího kompostování města Chrudim – občanům města byly na základě smluv zdarma rozdány kompostéry, které jim město Chrudim po pěti letech bezúplatně převede do osobního vlastnictví

2021

- dostavba obchvatu města Chrudim
- protipovodňový varovný a informační systém města Chrudim
- revitalizace ramene drobného vodního toku v Chrudimi
- podpora třídění bioodpadu – občanům města byly na základě smluv zdarma rozdány hnědé popelnice na bioodpad, které jim město Chrudim po pěti letech bezúplatně převede do osobního vlastnictví. Za svoz bioodpadu občané nic neplatí.

2022

- vytvoření parkoviště u sokolovny
- průběžné opravy školek, jejich zateplování a do budoucna plánované fotovoltaické panely na těchto budovách
- zjednosměrnění ulic v MPZ
- běžná obnova a oprava inženýrských sítí

2023

- na budovách města jsou umístěny solární panely, tak aby nerušily historické centrum
- město disponuje databází Aplikace STROMYPODKONTROLOU.cz = databáze informací o stromech na veřejně přístupných plochách (název stromu atd.), pro občany volně dostupná na internetu
- dokončení stavby „kanalizace Medlešice“ tj. odkanalizování místní části, kde likvidace odpadních vod byla velmi problematická (vypouštění odpadních vod z volných vyústí do vodního toku)
- sanace podzemních vod na lokalitě bývalého s.p. Transporta Chrudim – nový závod a okolí – byla ověřena nízká zbytková koncentrace CIU po provedené sanaci podzemních vod na lokalitě bývalého s.p. Transporta Chrudim – nový závod a okolí.
- zpracování PD pro protipovodňové opatření „Stromovka“ - soustava poldrů a dalších protipovodňových opatření v Chrudimi lokalitu Stromovka, kterou zasahují občasně lokální povodně

- protipovodňové opatření na Chrudimce – jednání se správcem vodního toku Povodí Labe a návrhu plánu na kompletní ochranu města. Návrh protipovodňových opatření sestává z úprav objektů na řece Chrudimce a náhonu, úprav koryta řeky Chrudimky a náhonu a úprav (zvýšení) břehových linií
- úpravy vodních nádrží Topol, Vlčnov tj. revitalizace, rekonstrukce, odbahnění a související úprava okolí nádrží (úprava zeleně)

C.3. Charakterizujte stav technické infrastruktury v roce 2023 a uveďte hlavní investiční akce v MPR nebo MPZ v letech 2013–2023 (kanalizační síť, vodovodní řad, plynovod, elektrické vedení atd.).

- **2013**
 - přechody pro chodce u kruhového objezdu Na Bídě – **úprava** přechodů pro chodce u kruhového objezdu Na Bídě v Chrudimi včetně osvětlení přechodů a zhotovení středového ostrůvku
- **2017**
 - výstavba kanalizace Tylovo nábřeží, Chrudim
- **2021**
 - rozšíření chrániček městské optické sítě Masarykovo nám. včetně záfuku optiky Chrudim, ul. Koželužská – stavba – výměna kabelového vedení NN, VN a přiložení trubky HDPE pro optickou síť
- **2022**
 - Chrudim, ul. Novoměstská – rekonstrukce plynovodu
- **2023**
 - kompletní obnova veřejného osvětlení města Chrudim - I. etapa – probíhá
 - rozšíření chrániček městské optické sítě v ul. Husova u č.p. 985 a v ul. Radoušova

D. Péče o obyvatele a návštěvníky MPR nebo MPZ

D.1. Počet trvalých obyvatel v MPR nebo v MPZ.

V roce 2013 byl počet trvalých obyvatel v MPZ Chrudim 2 351.

K 31. 10. 2023 byl počet trvalých obyvatel v MPZ Chrudim 2 396.

D.2

. Je v obci/měště/městské části hl. města Prahy zřízeno infocentrum? Jaké služby nabízí návštěvníkům, jakou má provozní dobu atp.?

Ve městě je zřízeno Informační centrum Chrudim, které se nachází v budově staré radnice na Resselově náměstí čp. 1, Chrudim.

Otevírací doba informačního centra:

červen-září:

po-pá 08:00-12:00, 12:30-17:00

so-ne 09:00-12:00, 12:30-17:00

říjen-květen:

po-pá 08:00-12:00, 12:30-16:00

sobota 08:00-12:00

Informační centrum – návštěvnost (leden-listopad) 2023

2023	domáci	turisté	cizinci	telefonický dotaz	E-mail	celkem
leden	751	41	19	146	16	973
únor	848	131	5	106	15	1 105
březen	805	128	1	115	24	1 073
duben	631	93	6	92	13	835
květen	878	214	30	102	12	1 236
červen	688	356	20	80	7	1 151
červenec	555	951	27	88	5	1 626
srpen	761	528	36	95	18	1 438
září	907	407	26	105	9	1 454
říjen	746	154	14	92	12	1 018
listopad	782	76	3	104	4	969

Poskytované služby:

- možnost využití bezplatného připojení Wi-Fi
- podávání informací v oblastech:
 - kulturní, společenské a sportovní akce
 - ubytovací a stravovací kapacity

- turistické možnosti regionu
- telefonní čísla a adresy
- zajišťování informací z ostatních informačních center
- dopravní spojení

Dále také:

- prodej upomínkových předmětů
- předprodej vstupenek TICKETSTREAM a TICKETPORTAL
- vstupenky na kulturní akce v Chrudimi
- příjem plakátů do výleповé služby
- veřejný internet
- zajišťování exkurzí v Informačním centru
- prohlídky bašty Prachárna
- zajištění průvodců po Chrudimi
- kopírování
- zprostředkování komentované prohlídky staré Chrudimi ve spolupráci s Klubem českých Turistů a NPÚ Pardubice

D.3. Kulturní památky, které byly nově zpřístupněny veřejnosti v MPR nebo MPZ v roce 2023 a s jakým zaměřením (kulturně výchovným, společenským atd.).

Památky jsou zpřístupněny veřejnosti v první řadě s osvětovým záměrem seznámit návštěvníky s kulturně historickým rozměrem města a přispět tak k obohacení jejich občanské orientace a vědomí. Některé z památek zprostředkovávají i speciální, zejména příležitostnou náplň, spočívající v hudebních a divadelních a výtvarných prezentacích. Některé z níže uvedených objektů jsou otevřeny pro veřejnost pouze několikrát do roka. Nejvíce památek se pro veřejnost otevírá při Dnech otevřených památek v Chrudimi. O prohlídku jindy nepřístupných prostor je stále větší zájem i proto, že prohlídka je často provázena odborným výkladem.

Kostel Nanebevzetí Panny Marie

- Kromě pravidelných bohoslužeb je celá stavba zpřístupněna zejména u příležitosti akcí tzv. Noci kostelů (2.6.2023) a Dne otevřených dveří památek (9.9.2023). Při těchto příležitostech je zajištěno odborné průvodcovství. V turistické sezóně je stále otevřen. Dále se zde konají občasně koncerty a jiné kulturní akce např. během festivalu Zlatá Pecka (27.8.-10.9.2023).

Kostel sv. Michala

- Zpřístupněn zejména u příležitosti akcí tzv. Noci kostelů a Dne otevřených dveří památek. Při těchto příležitostech je zajištěn odborný výklad dějin a stavební historie.

Regionální muzeum v Chrudimi

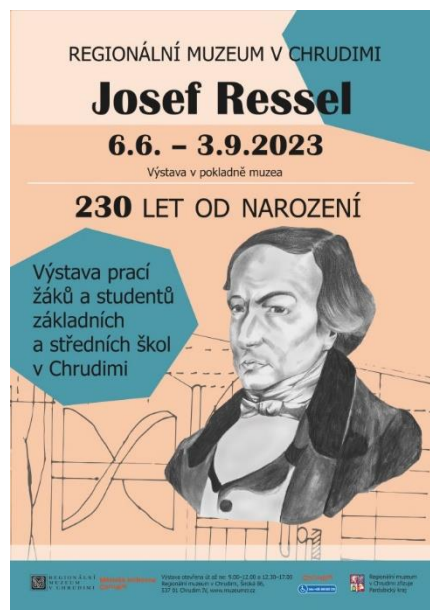
- Zajišťuje z podstaty svého poslání bohatý samostatný kulturně historický program. Kromě stálých expozic jsou to pravidelné výstavy a bohatá přednášková činnost. Sama budova muzea je díky svým historickým hodnotám pro návštěvníky základním exponátem.
- Výstavy 2023
 - Zápalkové retroetikety (2.2.-28.5.2023)

- Pohádková země Vítězslavy Klimentové (2.3.-23.4.2023)
- Pravěk na Chrudimsku (17.3.-28.5.2023)
- Hola, hola, škola volá! aneb Chrudim, město škol (19.5.-1.10.2023)

- Josef Ressel 230 let od narození – výstava prací dětí, které vznikly z celoroční soutěže pořádané s městem Chrudim (6.6.-3.9.2023)

- Středověké hry (8.6-24.9.2023)
- Středověké hry – archeologické nálezy (7.9.-15.10.2023)
- Vůně Vánoc v koloniálu Vendelína Bajzy (2.11.-28.1.2024)
- Umělecké řemeslo a užití umění (20.10.-4.2.2024)
- Jan Odvárka – obrazy z Vysočiny (10.11.-18.2.2024)

Muzeum loutkářských kultur

- Nově koncipovaná moderní expozice. Muzeum má vlastní bohatý program specializovaný ve svém zaměření.

Muzeum barokních soch s přílehlými Klášterními zahradami

- Představuje město Chrudim jako významné mimopražské centrum barokního sochařství. Muzeum je místem pravidelného konání kulturních a společenských akcí: koncertů vážné hudby, speciálních prohlídek, divadelních představení, svateb, promítání filmů, slavnostních předávání maturitních vysvědčení, vítání prvňáčků apod. V kryptě muzea se chystá speciální expozice, která má zaujmout hlavně rodiny s dětmi. Muzeum zajišťuje i občasné konání konferencí a seminářů se zaměřením na dějiny umění a architektury.

Kostel sv. Kateřiny

- Přístupný v případě zájmu. Konají se zde pravidelné bohoslužby a další setkání např. setkání nad biblí, setkání pro seniory nebo se pořádají i výlety pro rodiny s dětmi.

Bašta Prachárna

- Bašta Prachárna je jedinou dochovanou věží v původním chrudimském městském opevnění. Nachází se za kostelem sv. Josefa (Muzeum barokních soch) na okraji Klášterních zahrad. V současnosti se v ní nachází několik tabulí s informacemi o opevnění města Chrudim. Návštěvní doba po celý rok – pro zájemce jsou k dispozici klíče od bašty k zapůjčení na vratnou kauci v TIC Chrudim či v Muzeu barokních soch.
- Město Chrudim připravuje opravu a zpřístupnění veřejnosti Bašty Prachárny, která je součástí historického opevnění města. V roce 2023 se zpravoval projekt a bylo zažádáno o dotaci.

Expozice návštěvníky seznámí s historickým opevněním města. Uvnitř se bude s pomocí tří dataprojektorů promítat na kruhové stěny, což spolu se zvukem z reproduktorů vytvoří prostorový dojem. Bašta by měla být přístupná jen pro komentované prohlídky s průvodcem.

Kostel U sv. Kříže

- Otevřen při mších a Dnu otevřených dveří památek.

Morový Sloup Proměnění Páně

- Probíhají zde osvětové přednášky v rámci Dnů otevřených dveří památek.
- Probíhá součinnost s NPÚ komentované prohlídky staré Chrudimi.

Chrudimská šatlava (Resselovo nám. čp. 4)

- Prohlídka třípatrového historického sklepení.

Divadlo Karla Pippicha

- Přístupné celoročně v obvyklém režimu.
- Ve výstavní síni proběhla 8.1.2023 komentovaná prohlídka výstavy (24.11.-22.1.2023) sochaře Marka Rejenta.

- V Muzeu barokních soch byl zpřístupněn nový exponát – obraz Epitaf Michaela a Henrica de Alvernia autora Jiří Vojtěch Kubata z konce 17. století, pravděpodobně 1686. Jedná se o olejomalbu na plátně v ozdobném rámu, rejstříkové číslo ÚSKP: 59804/36-2878.

- V Klášterních zahradách byly umístěny výdusky barokních soch Venuše, Váza a Alegorie čtvero ročních období – Jaro, Podzim a Zima., které jsou připisovány dílně M. B. Brauna. V příštím roce by měl být umístěn i výdusek sochy z Alegorie čtvero ročních období – Léto.
- Během července a srpna mohou zájemci o barokní umění využít nabídku Muzea barokních soch v Chrudimi a zúčastnit se komentované vycházky s „kapucínem Fortunátem“ po městě se zaměřením na barokní památky – především na sloup Proměnění Páně. Prohlídky se konají denně.

- Město Chrudim ve spolupráci s Muzeem barokních soch a Muzeem loutkářských kultur obnovilo zážitkovou trasu „Bezhlavý kapucín“. Trasa vede od Muzea barokních soch k Regionálnímu muzeu, pak pokračuje pod městské hradby. Následně vede historickým centrem kolem Muzea loutkářských kultur zpět na náměstí a končí u hotelu Fortna.

- Na zábradlí náhonu u tzv. Polívkova mlýna (ul. Čs. partyzánů čp. 4) byla nově 2.11.2023 umístěna soška vodníka, kterému občané Chrudimi v prosinci vybrali jméno Polívka. Autorem díla je akademický sochař Jaroslav Brož.

Vodníkem pokračuje projekt rozmisťování soch a sošek loutek v chrudimských ulicích a na veřejných prostranstvích, který odkazuje na místní loutkářskou tradici.

- Vodní kolo na bývalém Polívkově mlýně se po letech v letošním roce dočkalo generální opravy a zprovoznění.

- Na místě nynější rezidence v Poděbradově ulici stál kdysi dům, ve kterém žil s rodinou chrudimský buditel JUDr. Karel Pippich. Slavnostní odhalení jeho busty proběhlo 21. září 2023.

D.4. Občanské vybavení v MPR nebo MPZ (ubytovací, stravovací, obchodní síť, zdravotnická, tělovýchovná, kulturní zařízení, dopravní obslužnost, parkování a další – uveďte obecně jejich přírůstky nebo úbytky v hodnoceném období).

Vývoj občanské vybavenosti v MPZ Chrudim je poměrně komplikovaným jevem. Jeho trend je ovlivněn ekonomickými, demografickými a sociologickými ukazateli. Nepřetržitě probíhá pomoc vlastníkům nemovitostí s jejich rekonstrukcemi provozoven a zkvalitňování a rozšiřování služeb a obchodů v MPZ.

Obchodní síť kolísá v závislosti na poptávce. Využití mnohých provozoven není v mnohých případech stabilní. Dostupnost z centra města do ostatních částí města je dobrá, vzhledem k poloze centra ve středu města a k možnosti využití městské hromadné dopravy, zajíždějící na Tyršovo náměstí a Školní náměstí, která jsou v blízkosti centra. Právě na Tyršově náměstí je zachytné parkoviště pro návštěvníky a turisty. Další placená parkoviště jsou přímo v centru města na Resselově náměstí. Celé území památkové zóny je také v běžné pěší dostupnosti z parkovacích míst na jejím okraji.

Přímo v památkové zóně je několik soukromých zdravotnických zařízení, sokolovna a dvě základní školy se sportovním zařízením (tělocvičny, venkovní hřiště), běžně užívané i veřejností. Nacházíme zde objekty divadla, kina a městského kulturního střediska, které jsou nemovitými kulturními památkami. Ke zvelebování objektů v MPZ byl nově vytvořen speciální program dotací s názvem Podpora zachování a obnovy nemovitostí, které nejsou kulturními památkami v Městské památkové zóně Chrudim a podpora reklamního označení provozoven na území Městské památkové zóny Chrudim. Hlavním cílem tohoto programu je motivovat vlastníky k rekonstrukci objektů právě v historickém jádru města Chrudim. Nabídka pracovních míst na tomto území je specifická. Zahrnuje především obchody a služby (městský úřad, školy, pošta, knihovna, archiv, katastrální úřad, banky aj.), dochází zde k rozšíření pracovních míst (nové obchody, dům s pečovatelskou službou, nové restaurace, Hotel Fortna – kulturní památka).

• obchody s potravinami	6
• obchody s ovocem a zeleninou	2
• restaurace	9
• drogerie	3
• obuv	5
• oděvy	15
• papírnictví	2
• sportovní potřeby	2
• knihkupectví	2
• občerstvení (lahůdky, cukrárny)	5
• lékárny	1
• zdravotnická zařízení (počet ordinací)	15
• školy základní	3
• zvláštní škola	1
• jazyková škola	1
• pošta	1
• knihovna	1
• státní okresní archiv	1
• divadlo, kino (kryté)	1

2023

- byla obnovena zážitková trasa „Bezhlavý kapucín“
- došlo k rozšíření naučné stezky Podhůra

- instalace informačních tabulek ke kulturním památkám
- oprava dlažby v centru města
- došlo k nárůstu ubytovacích kapacit
- na Resselově náměstí vznikla nová parkovací místa pro klienty České pošty

D.5. Propagace Programu regenerace MPR nebo MPZ na webových stránkách obce/města/městské části hl. města Prahy. Prezentace MPR nebo MPZ a kulturních památek, nacházejících se v obci/městě/městské části hl. města Prahy na webových stránkách obce/města/městské části hl. města Prahy – informace pro návštěvníky MPR nebo MPZ. Informace občanům obcí a měst a městských částí hl. města Prahy s MPR a MPZ, týkající se památkové péče včetně programů na obnovu kulturních památek na webových stránkách obce/města/městské části hl. města Prahy. Odkaz na příslušné webové stránky.

- městská památková zóna Chrudim je propagována na této webové adrese:
chrudimsky.navstevnik.cz/mestska-pamatkova-zona/

- veškeré rady a informace z úseku památkové péče včetně informace o Programu regenerace nalezne návštěvník na webových stránkách:

chrudim.eu/oddeleni/usek-pamatkove-pece/#tabs

mkcr.cz/program-regenerace-mestskych-pamatkovych-rezervaci-a-mestskych-pamatkovych-zon-cs-282

- seznam nemovitých kulturních památek a památkově chráněných území na území ORP Chrudim je dostupný na adrese:

chrudim.eu/wp-content/uploads/2022/11/seznam-nemovitych-pamatek_ORP.pdf

[seznam kulturních památek v okrese Chrudim – Wikipedie \(wikipedia.org\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_kulturn%C3%ADch_pam%C3%A1tek_v_okrese_Chrudim)

[pamatkovykatalog.cz/uskp/podle-](http://pamatkovykatalog.cz/uskp/podle-relevance/1/seznam/?h=+chrudim&chranenoTed=1&hlObj=1&fulltext)

[relevance/1/seznam/?h=+chrudim&chranenoTed=1&hlObj=1&fulltext](http://pamatkovykatalog.cz/uskp/podle-relevance/1/seznam/?h=+chrudim&chranenoTed=1&hlObj=1&fulltext)

Program regenerace – město Chrudim se každoročně účastní Programu regenerace MPR a MPZ Ministerstva kultury. Z tohoto Programu mohou za určitých podmínek získat finanční příspěvek na opravu nemovitých kulturních na území MPZ všichni vlastníci kulturních památek. Objem přidělovaných prostředků se dělí zejména podle naléhavosti opravy a její formální připravenosti. Zařazení do Programu navrhuje Odbor školství, kultury, sportu a památkové péče a schvaluje pracovní skupina pro Program regenerace, ve které je zastoupeno vedení města a odborní garanti.

Město prostřednictvím informačního centra vydává každoročně několik publikací, které informují o jeho historii, městské památkové zóně a kulturních památkách. Aktuální informace se pravidelně objevují v Chrudimském zpravodaji, který vychází jedenkrát za měsíc a je zdarma distribuován všem občanům města.

E. Společenský život

E.1. Občanská sdružení, nadace, spolky, umělecké soubory působící v obci či městě podporující regeneraci památek, jejich prezentaci a využití s uvedením jejich konkrétních aktivit v roce 2023.

V Chrudimi zatím nepůsobí žádná občanská sdružení, nadace, spolky, umělecké spolky a umělecké soubory, jejichž ústřední náplní činnosti je regenerace památek sama o sobě.

Nepřímo se však na prezentaci a využití památek v rámci své činnosti podílejí níže uvedené místní občanská sdružení, nadace, spolky a umělecké soubory.

- pěvecký soubor Slavoj
- pěvecký soubor Salvátor
- pěvecký soubor Fiori Cantanti
- loutkářský soubor Kacafírek
- loutkářský soubor Ahoj
- národopisný soubor Kohoutek
- folklórní soubor Kuřátka Chrudim
- ochotnický divadelní spolek J. N. Štěpánka
- Chrudimská komorní filharmonie
- Retro Band Chrudim
- Big Band Chrudim
- Taneční a dechový orchestr ZUŠ Chrudim
- Fotoklub Chrudim
- Sokol – odd. mažorettek
- Galerie Art
- Taneční škola Besta Chrudim
- MD Dance studio Chrudim... a další

E.2. Akce, které se vztahují k akcím obnovy kulturních památek z Programu regenerace MPR a MPZ, nebo využívají a rozvíjejí místní tradice (trhy, soutěže, setkání rodáků, poutě, oslavy místních svátků atd.).

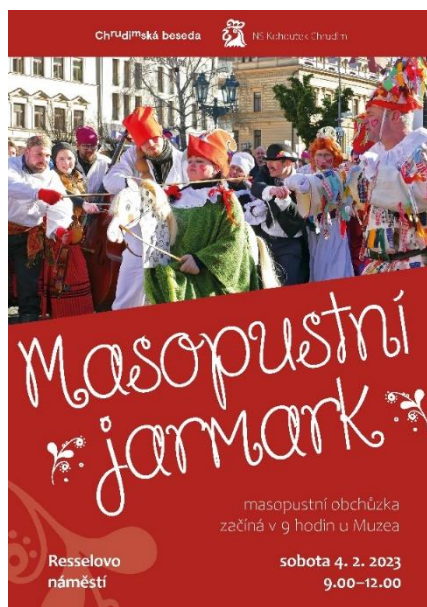
1. ledna / Novoroční ohňostroj v Klášterních zahradách

21. ledna / Ples královského věnného města

14. ledna / První Babský bál v Chrudimi

4. února / Masopustní jarmark aneb obchůzka s maškarou

Tradiční průvod Národopisného souboru Kohoutek.

25. února / Ples hudebníků

Do 10. března / Mladí fotografují památky

Soutěž pro žáky a studenty základních a středních škol, kteří pořizují fotografie vyjadřující hlavní myšlenky Dnů evropského dědictví.

2. dubna / Zahájení sezóny v Muzeu barokních soch

Putovní výstava o Přemyslu Otakarovi II.

1. dubna / Velikonoční jarmark

Vítání jara, pletení pomlázek, součástí jarmarku také tradiční soutěž „O nejlepšího velikonočního beránka“ a soutěž o nejhezčí velikonoční vajíčko v dospělé i dětské kategorii.

1. dubna / Trampské jaro

Tradiční jarní koncert chrudimské kapely Chrpa.

2. dubna / Zahájení turistické sezony

7. dubna / Krajské kolo celostátní přehlídky školních dětských pěveckých sborů.

25. dubna / Den Země v Klášterních zahradách

28. dubna / Instalace výdusku soch z dílny Matyáše Bernarda Brauna v Klášterních zahradách

1. května / Stavění máje na Resselově náměstí

6. května/ Bohemia Apetit Fest
Gastronomický festival v Chrudimi v krásném prostoru Klášterních zahrad.

8. května / Vzpomínkový akt u příležitosti Dne vítězství

19. května / Komorní filharmonie Pardubice

20. května / Choralia Chrudim 2023 (Hudební festival „Athény východních Čech“)

64. celostátní přehlídka pěveckých sborů dospělých z pověření a za finančního přispění Ministerstva kultury a pod záštitou ministra kultury Martina Baxy.

21. května / Swingové odpoledne v Klášterních zahradách

26. května / XVIII. Chrudimská muzejní noc

Netradiční noční prohlídka všech tří muzeí (Regionální muzeum Chrudim, Muzeum barokních soch, Muzeum loutkářských kultur) se speciálním programem a soutěžním kvízem.

1. června / Dětský den v Klášterních zahradách

2. června / Noc kostelů

6. června – 3. září / 230 let od narození Josefa Ressela v Regionálním muzeu

Výstava prací žáků a studentů základních a středních škol, které vznikly z celoroční soutěže pořádané s městem Chrudim.

22. června / Evropský den hudby

30. června – 6. července / 72. Loutkářská Chrudim

Celostátní přehlídka amatérského loutkářství.

4. – 6. srpna / Salvátorská pouť

Tradiční pouť se světskou zábavou i duchovním programem. Atrakce všeho druhu v historickém centru města.

11. – 13. srpna 2022 / Letní barokní scéna – Muzeum barokních soch a Klášterní zahrady

Barokní hudba, bohaté kostýmy a procházky po malebném historickém centru královského věnného města. Putování starou Chrudimí s kapucínem Fortunátem.

27. srpna - 10. září / Zlatá Pecka

Hudební festival Zlatá Pecka, jehož patronkou je světově známá mezzosopranistka Dagmar Pecková.

20. – 21. srpna / Bez nití / Odvázané léto na terasách

Loutková divadla, workshopy i koncerty na slunečných terasách Muzea loutkářských kultur.

1. – 3. září / Chrudimské dožínky

Tradiční folklórní festival, tentokrát v Klášterních zahradách, folklórní jarmark s přehlídkou folklórních souborů, přehlídka řemeslné výroby, tvůrčí dílny.

6. září / Položení Stolpersteinů – kamenů zmizelých

6. září / Dokud se zpívá aneb Zážitkové odpoledne nejen pro seniory v Klášterních zahradách

9. září / Den otevřených dveří památek, pouliční festival a Chrudim (o)žije!

20. září / Noc literatury v Muzeu loutkářských kultur

21. září / Odhalení busty Karla Pippicha

21. října / Trampský podzim

Tradiční koncert trampské kapely Chrpa & hostů – BPT Zlín, Trdlo Pardubice.

6. října / Oslavy 160 let od založení Gymnázia Josefa Ressela

14. října / Rybí jarmark

Rybí dobroty na Resselově náměstí.

28. října / Den vzniku samostatného československého státu

Tradiční příjezd Tomáše Garrigue Masaryka (Vladimír Hron) na koni a předání ceny „Osobnost města Chrudim za rok 2022“ v Divadle Karla Pippicha.

7. listopadu / Komorní filharmonie Pardubice

25. listopadu / Kateřinské posvícení

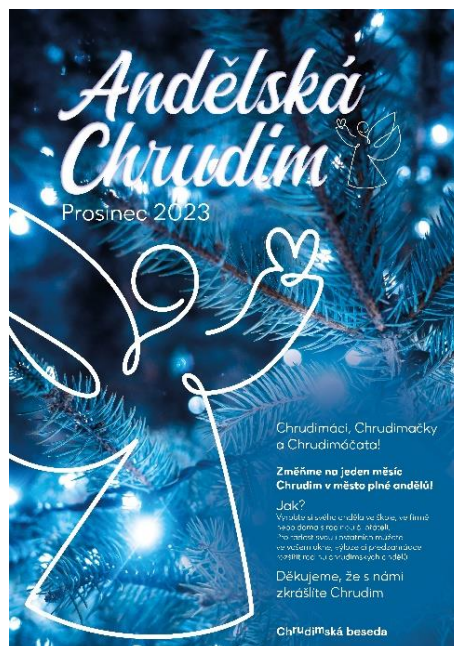
Pravá zabijačka s dechovkou na Resselově náměstí.

26. listopadu / Pod křídly anděla

Slavnostní rozsvícení anděla v Muzeu loutkářských kultur.

1.-31. prosince / Andělská Chrudim

Chrudim plná andělů.

3. prosince / Rozsvícení vánočního stromu na Resselově náměstí

17. prosince / Stříbrná neděle v Muzeu

Muzeum plné stánků, vánočních ozdob a dalších dárků.

E.3. Zájem podnikatelské sféry o záchranu a využití místních významných památkových objektů (zda se podílí na financování jejich obnovy nebo je jen využívají pro své aktivity včetně výše podílu soukromých prostředků na obnově památek v roce 2023 - konkrétní objekty s vyznačením finančních nákladů).

- **Podnikající fyzická osoba** – p. Uherka, objekt č.p. 63 v Břetislavově ul.
V přízemí se nachází komerční prostor s obnoveným výkladcem a v patře pak bytové jednotky. Na objektu byla obnovena fasáda, repase oken a vstupních dveří, nový výkladec a doplnění pískovcových soklů.
Finanční náklady 920.000,- Kč.

- **SVBJ** – kulturní památky čp. 129 v Koželužské ul.
V domě jsou bytové prostory. Na objektu byla obnovena fasáda.
Finanční náklady 550.000,- Kč.
- **Církev** – podílela se na I. etapě odvlhčení kostela sv. Kateřiny.
Finanční náklady 363.000,- Kč.
- **Nadační fond rodiny Malých** – oprava autobusové zastávky na Podhůře (je v procesu prohlášení za kulturní památku, více bod A6). Oprava je plánovaná na rok 2024.
V roce 2023 se nadační fond smluvně zavázal k úhradě nákladů ve výši 315.824,37 Kč.

F. Finanční účast na obnově památkových objektů v roce 2023

F. 1. Částka z rozpočtu obce/města/městské části hl. města Prahy, věnovaná na obnovu památek v roce 2023 a v kolika případech (údaje zaokrouhlit):

Rozpočet	Počet akcí	Kč (tis.)	Poznámka
Celkem na území obce /města	7	4 950	
Z toho na území MPR nebo MPZ	6	4.350	
Památky v jiném než obecním vlastnictví (na území MPR nebo MPZ)	1	121	
Podíl finančních prostředků z celkového objemu výdajů rozpočtu obce/města/městské části hl. města Prahy, na obnově památek v roce 2023 na území obce/města/městské části hl. města Prahy v %	7	1,59 %	

F.2. Částka z rozpočtu Ministerstva kultury v rámci Programu regenerace MPR a MPZ v roce 2023 s uvedením konkrétní akce (rozepište samostatně). Jako přílohu uveďte tabulku rekapitulace akcí obnovy připravovaných v Programu regenerace MPR a MPZ na rok 2023, která byla přílohou Anketního dotazníku na rok 2023.

V rámci Programu regenerace MPR a MPZ v roce 2023 byla poskytnuta částka **1.140.000,- Kč**.

Stará radnice, Resselovo náměstí čp. 1, Chrudim – **516.000,- Kč** na obnovu fasády a statické zajištění

Obytný dům (Špalíček), Koželužská ul. čp. 129, Chrudim – **300.000,- Kč** na obnovu fasády

Kostel sv. Kateřiny, Husova ul., Chrudim – **150.000,- Kč** na venkovní odvlhčení kostela

Socha sv. Václava, Široká ul, Chrudim – **82.000,- Kč** na restaurování sochy

Socha sv. Vojtěcha, Široká ul. Chrudim – **92.000,- Kč** na restaurování sochy

V příložené tabulce č. 1 je uveden i podíl vlastníka a podíl města na spolufinancování uvedených kulturních památek.

Tabulka č. 2 je rekapitulace akcí obnovy připravovaných v Programu regenerace MPR a MPZ na rok 2023, která byla přílohou Anketního dotazníku na rok 2023.

Ministerstvo kultury vyčlenilo v Programu regenerace MPR a MPZ na rok 2023 pro město Chrudim ze státního rozpočtu účelovou dotaci ve výši 1.140.000,- Kč, kterou navrhuje rozdělit takto:

č.	Identifikace kulturní památky	Vlastník kulturní památky	Popis obnovy	Financování			Celkem
				Vlastník	příspěvek z rozpočtu města	z Programu regenerace	
1.	Stará radnice čp. 1, Resselovo nám., Chrudim	město Chrudim	oprava fasád, statika – III. etapa	1 940 021,95 Kč		516 000,00 Kč	2 456 021,95 Kč
2.	Obytný dům čp. 129 (Špalíček), Koželužská ul., Chrudim	společenství vlastníků bytových jednotek	oprava fasády	514 079,73 Kč	72 770,00 Kč	300 000,00 Kč	886 849,73 Kč
3.	Kostel sv. Kateřiny, Husova ul., Chrudim	církev	venkovní odvlhčení kostela	363 606,89 Kč	46 271,00 Kč	150 000,00 Kč	559 877,89 Kč
4.	Socha sv. Václava, Široká ul., Chrudim	město Chrudim	restaurování sochy	42 200,00 Kč		82 000,00 Kč	124 200,00 Kč
5.	Socha sv. Vojtěcha, Široká ul., Chrudim	město Chrudim	restaurování sochy	43 700,00 Kč		92 000,00 Kč	135 700,00 Kč

Rekapitulace akcí obnovy připravovaných v Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón na rok 2023

Název městské památkové rezervace nebo městské památkové zóny: CHRUDIM

Poř. č.	Kulturní památka (identifikace objektu)	Akce obnovy (stručná charakteristika)	Druh vlastníka (FO, PO, církev, obec, kraj)	Celkové náklady 2023 (v tis. Kč) včetně DPH	Z toho náklady na "památkové" práce (v tis. Kč) včetně DPH	Potřeba státní podpory (v tis. Kč) včetně DPH
1.	Dům čp. 1, Resselovo náměstí, Chrudim	oprava fasády	obec	6 938	6 477	3 238
2.	Obytný dům čp. 129 (Špalíček), Koželužská ul., Chrudim	oprava fasády	Společenství vlastníků bytových jednotek	1 784	1 672	836
3.	Dům čp. 55 (Kuchyňkovský), Masarykovo nám., Chrudim	celková oprava objektu	FO	8 582	8 361	4 180
4.	Kostel Nanebevzetí Panny Marie	oprava opláštění a věží kostela	církev	35 996	34 970	17 485
5.	Kostel sv. Kateřiny	odvlhčení kostela	církev	2 047	2 047	1 023
6.	Sochy v Široké ulici	restaurování soch	obec	507	415	415
Akce obnovy připravované na rok 2023 celkem				55 854	53 942	27 177

F.3. Částka z jiných zdrojů (kraj, stát, EU) - uvést, zda bylo požádáno na rok 2023 o finanční prostředky z jiných zdrojů, a zda – li byly finanční prostředky získány a využity.

Knihovna v Topolské ulici, Chrudim (žádost podaná v srpnu 2022, realizace 2023, IROP – EU)

Celkové náklady: 18 274 129,94 Kč

Uznatelné náklady: 17 454 212,25 Kč

Dotace: 14 836 080,42 Kč

Probíhá realizace

Restaurování sochy sv. Antonína Paduánského

Žádost o dotaci byla podána v roce 2023 (Pardubický kraj), ale dotaci město z Pardubického kraje nedostalo z důvodu malé alokace.

Celkové náklady: 121 900 Kč

Uznatelné náklady: 121 900 Kč

Dotace: 73 140 Kč

Náklady by byly asi poloviční, ale před dokončení restaurátorských prací došlo k pádu stromu a rozbití restaurované sochy nad hrobem, která musela být znovu opravena.

Zamítnuto

Vybudování odborných učeben a rekonstrukce vnitřních prostor v ZŠ Husova, Chrudim (1. etapa) Žádost o dotaci byla podána v roce 2023, předpokládá se realizace v roce 2024–2025.

Dotace z EU prostřednictvím ITI Hradecko-pardubické aglomerace.

Celkové náklady: 82 317 692,82 Kč

Uznatelné náklady: 25 431 376,00 Kč

Dotace: 22 888 238,40 Kč – z toho EU 21 616 669,60 Kč,
- státní rozpočet 1 271 568,80 Kč

Podaná žádost

Změna č. 7 územního plánu Chrudim (standardizace)

Žádost o dotaci byla podána v roce 2023, realizace v roce 2024. Dotace z EU

Celkové náklady: 672 380,44 Kč

Uznatelné náklady: 672 380,44 Kč

Dotace: 571 523,37 Kč

Žádost o dotaci je akceptována

Výstavba autobusových zálivů na silnici I/17 (ul. Čáslavská), Chrudim

Žádost o dotaci byla podána v roce 2023

Celkové náklady: 6 357 856,00 Kč

Uznatelné náklady: 3 900 170,88 Kč

Dotace: 3 315 145,00 Kč

Dotace ze SFDI (Státní fond dopravní infrastruktury)

Podaná žádost

Kompletní obnova veřejného osvětlení města Chrudim – I. etapa,

Žádost o dotaci byla podána v roce 2023, realizace 2024

Celkové náklady: 14 409 313,34 Kč

Uznatelné náklady 14 068 647,40 Kč

Dotace: 10 000 000,00 Kč

MPO – program Efekt

Žádost o dotaci je akceptována

Kompletní obnova veřejného osvětlení města Chrudim – II. etapa

Žádost o dotaci byla podána v roce 2023, realizace 2024

Celkové náklady: 14 610 556,89 Kč

Uznatelné náklady 13 137 644,46 Kč

Dotace: 10 000 000,00 Kč

MPO – program Efekt

Žádost o dotaci je akceptována

Fotovoltaické výroby Chrudim – I. etapa

Žádost o dotaci podaná koncem roku 2022, Rozhodnutí 8.2.2023, Smlouva s Fondem 18.08.2023.

Celkové náklady: 9 275 143,41 Kč

Uznatelné náklady 8 124 525,32 Kč

Dotace: 3 965 655,00 Kč

SFŽP (Státní fond životního prostředí ČR) – Modernizační fond

Realizace

Fotovoltaické výroby Chrudim – II. etapa

Žádost o dotaci podaná koncem roku 2023, Rozhodnutí 21.6.2023, zatím bez smlouvy s Fondem.

Celkové náklady: 8 166 391,23 Kč

Uznatelné náklady 7 595 047,00 Kč

Dotace: 3 284 367,00 Kč

SFŽP (Státní fond životního prostředí ČR) – Modernizační fond

Rozhodnutí o přidělení dotace

V rámci **Programu regenerace MPR a MPZ** v roce 2023 byla poskytnuta částka 1.140.000,- Kč.

- **Stará radnice, Resselovo náměstí 1, Chrudim**
– 516.000,-Kč na obnovu fasády a statické zajištění
- **Obytný dům tzv. Špalíček čp. 129, Koželužská ul., Chrudim**

- 300.000,-Kč na opravu fasády
- **Kostel sv. Kateřiny, Husova ul., Chrudim**
 - 150.000,- Kč na venkovní odvlhčení kostela
- **Socha sv. Václava, Široká ul., Chrudim**
 - 82.000,- Kč na restaurování sochy
- **Socha sv. Vojtěcha, Široká ul., Chrudim**
 - 92.000,- Kč na restaurování sochy

Pardubického kraj – v roce 2023 poskytl dotaci ve výši 295 000,- Kč Chrudimské besedě na kulturní akce.

- Přehlídka loutkoherectví Loutkářská Chrudim- 150.000,- Kč
- Swingové odpoledne- 15.000,- Kč
- Folklórní festival Chrudimské dožínky- 40.000,- Kč
- Postupová přehlídka 32. celostátní přehlídky školních dětských pěveckých sborů- 20.000,- Kč
- Letní barokní scéna- 30.000,- Kč
- Choralia Chrudim - 64. celostátní přehlídka pěveckých sborů dospělých- 40.000,- Kč

G. Koncepční příprava regenerace

G.1. Územní plán /stav rozpracovanosti, datum schválení, evidence dle § 162 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), na internetových stránkách Ústavu územního rozvoje <http://www.uur.cz/>.

Územní plán města Chrudim zpracoval ATELIÉER URBI Brno a schválilo ho Zastupitelstvo města Chrudim na jednání dne **11. 11. 2013**. Dne 19. 9. 2022 byla schválena Zastupitelstvem města Chrudim Změna č. 5.

Změna č. 5 se nedotýká zájmu státní památkové péče.

G.2. Regulační plán MPZ nebo MPZ anebo územní studie MPZ nebo MPZ /dle § 30 zákona č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), v platném znění/. Stav rozpracovanosti, datum schválení zastupitelstvem, evidence dle § 162 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), na internetových stránkách Ústavu územního rozvoje <http://www.uur.cz>, příp. plán ochrany MPZ nebo MPZ /dle § 6 a zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů/. Stav rozpracovanosti, datum vydání opatření obecné povahy krajem.

Název: **Regulační plán MPZ Chrudim**

Pořizovatel: **MěÚ Chrudim, Odbor územního plánu a regionálního rozvoje**

Zpracovatel: **ATELIÉER URBI BRNO**

Datum schválení obecním zastupitelstvem

a) zadání: **17. 9. 2018**

b) konceptu (souborné stanovisko):

c) návrhu:

Předpokládaný termín schválení návrhu obecním zastupitelstvem: **2023**

G.3. Program regenerace MPZ a MPZ (aktuálnost dokumentu, kvalita, datum schválení zastupitelstvem a datum jeho poslední aktualizace).

Název Programu: **Program regenerace MPZ Chrudim**

Zpracovatel: **MgA. F. R. Václavík**

Datum dokončení: **31. 10. 2012**

Datum schválení Programu zastupitelstvem: **17. 12. 2012**

Časový horizont, ke kterému je Program regenerace zpracován: **10 let**

Dle objednávky 43/1/23/07 Města Chrudim je zpracováván nový Program regenerace MPZ Chrudim na období 2024-2034. Po schválení Zastupitelstvem města Chrudim bude zaslán na MKČR.

Program regenerace – přehled čerpání státní finanční podpory

Rok	Dotace celkem	Z toho na	Objekt
1994	1.000.000,-	1.000.000,-	čp. 86/IV. Město Chrudim
1996	2.410.000,-	2.410.000,-	čp. 86/IV. Město Chrudim
1997	1.700.000,-	670.000,-	balustráda, Město Chrudim
		490.000,-	čp. 43/I., Ekosan
		540.000,-	čp. 32/IV., pí Beerová
1998	2.140.000,-	650.000,-	čp. 6/IV. Město Chrudim
		450.000,-	čp. 106/III., pí Kyselová
		500.000,-	čp. 76/I., EGO
		90.000,-	čp. 135/I., p. Herbst
1999	1.240.000,-	300.000,-	čp. 27/III., p. Horníček
		400.000,-	čp. 85/I., ETS
		140.000,-	čp. 88/I., p.Prokop
		324.000,-	hradby, Město Chrudim
		76.000,-	6/II., ZŠ, Město Chrudim
2000	1.330.000,-	930.000,-	hradby, Město Chrudim
		400.000,-	čp. 43/I., Ekosan
2001	1.310.000,-	710.000,-	hradby, Město Chrudim
		200.000,-	čp. 1/I., Město Chrudim
		400.000,-	čp. 85/I., ETS
2002	1.540.000,-	232.550,-	hradby Město Chrudim
		158.554,-	čp. 1/I., Město Chrudim
		750.000,-	čp. 43/I., Ekosan
		180.250,-	čp. 106/III., pí. Kyselová
		32.500,-	čp. 67/I., pí Kašparová
		186.146,-	čp. 139/I., p. Dvořák
2003	1.150.000,-	1.000.000,-	bašta Prachárna, Město Chrudim
		150.000,-	hradby, Město Chrudim
2004	1.450.000,-	400.000,-	bašta Prachárna, Město Chrudim
		100.000,-	čp. 43/I., Ekosan
		250.000,-	čp. 104/II., p. Novotný
		700.000,-	čp. 32/IV., RENO
2005	1.120.000,-	580.000,-	opevnění u Prachárny, Město CR
		140.000,-	čp. 104/II., p. Novotný
		400.000,-	čp. 32/IV., RENO
2006	1.320.000,-	700.000,-	restaurování Nov.kašny CR
		240.000,-	čp. 104/II., p. Novotný
		190.000,-	čp. 43/I., Ekosan

		190.000,-	čp. 32/IV., RENO
2007	950.000,-	126.000,-	restaurování sv. J. Nepomuckého. CR
		374.000,-	náhon, Město Chrudim
		450.000,-	čp. 104/II., p. Novotný
2008	1.255.000,-	700.000,-	čp. 60/I. Město Chrudim
		206.000,-	čp. 104/II. p. Novotný
		223.000,-	čp. 129/III. fyz. osoba
		126.000,-	čp. 112/I. fyz. osoba
2009	740.000,-	740.000,-	restaurování sloupu a kašny město Chrudim
2010	1.143.000,-	951.000,-	ZŠ Školní náměstí, čp. 6 – fasáda
		72.000,-	restaurování sochy Viktorína Kornela
		120.000,-	čp. 104 – p. Novotný
2011	825.000,-	163.000,-	sochy sv. Václava a sv. J. Nepomuckého
		102.000,-	čp. 92/I. město Chrudim – okna
		135.000,-	městské hradby, město Chrudim
		353.000,-	čp. 104 – p. Novotný
		72.000,-	čp. 2 – Moravcovi
2012	1.105.000,-	1.105.000,-	čp. 92/I, město Chrudim – střecha, komín
2013	675.000,-	395.000,-	čp. 92 – dokončení obnovy střechy
		165.000,-	čp. 112 – obnova fasády
		115.000,-	Koželužská čp. 129 – výměna 15ks oken
2014	2.495.000,-	326.000,-	ZŠ Školní nám. čp. 6, obnova kamenného portálu
		94.000,-	Štěpánkova čp. 92, obnova fasády
		327.000,-	Filištínská čp. 28 – oprava střechy a fasády
		280.000,-	park – východní iluzivní brána na p.č.167/1
		135.000,-	Masarykovo n. čp. 55 – restaurování sochy Adama
		215.000,-	Koželužská čp. 129 – výměna oken, dveří
		24.000,-	Sladkovského čp. 29 – restaurování kamen. portálu
		90.000,-	Žižkovo náměstí čp. 104 – obnova fasády
		1.004.000,-	úsek městského opevnění – I. etapa oprava zdi
2015	1.410.000,-	1.334.000,-	úsek městského opevnění – II. etapa oprava zdi
		76.000,-	kostel sv. Michala – rekonstrukce a oprava bočního schodiště
2016	1.130.000,-	1.130.000,-	Chrudimská beseda, Široká čp. 85 - oprava střechy
2017	1.810.000,-	1.642.000,-	Chrudimská beseda I. etapa obnovy fasády
		49.000,-	obnova opěrných pilířů presbytáře kostela sv. Kateřiny
		119.000,-	Filištínská čp. 25 obnova uliční fasády
2018	1.975.000,-	300.000,-	Štěpánkova 142, Chrudim
		1.675.000,-	Chrudimská beseda, fasáda II. etapa
2019	2.055.000,-	1.791.000,-	Chrudimská beseda, schodiště přední a zadní
		264.000,-	Ekosan, Fortenská 43, Chrudim, fasáda

2020	1.505.000,-	446.000,-	Divadlo – střecha
		708.000,-	Pomník Viktorina Kornela – restaurování
		351.000,-	Resselův dům, Široká 124, Francouz
2021	1.510.000,-	1.137.000,-	Radnice čp. 1 oprava střechy I. etapa
		240.000,-	Masarykovo nám. 55, Chrudim, Wiesner – restaurování schodiště
		133.000,-	Štěpánkova 83, Chrudim, výměna oken
2022	860.000,-	803.000,-	Radnice čp. 1 oprava střechy II. etapa
		57.000,-	Břetislavova čp.65 – rest. okna
2023	1.140.000,-	516.000,-	Radnice čp. 1 oprava fasád, statika, III. etapa
		300.000,-	Koželužská 129, Chrudim, oprava fasády
		150.000,-	kostel sv. Kateřiny, venkovní odvlhčení
		82.000,-	socha sv. Václava, Široká ul.- restaurování
		92.000,-	socha sv. Vojtěcha, Široká ul.- restaurování

G. 4. Veřejně dostupný Program rozvoje obce, včetně začlenění regenerace území MPR nebo MPZ (stav rozpracovanosti, datum schválení, zveřejnění např. v databázi Obce PRO apod.). Další dokumenty využívané při realizaci regenerace MPR nebo MPZ (strategie CLLD, ITI apod.).

chrudim.eu/mesto/strategicky-rozvoj/strategicky-plan-udrzitelneho-rozvoje-mesta-chrudimi-2015-2030/

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Chrudimsko, z. s. na období 2021–2027

maschrudimsko.cz/storage/app/media/dokumenty/dokumenty2021/koncepcni-cast-strategie-clld-mas-chrudimsko-20212027.pdf

H. Závěrečný komentář pro vývoj území MPR nebo MPZ

Stručně zhodnotit vývoj území MPR nebo MPZ z pohledu památkové péče, popsat celkový dojem z obrazu a funkcí území MPR nebo MPZ včetně veřejných prostranství, zeleně atd., provést hodnocení z pohledu obyvatel, návštěvníků, podnikatelů atp. Zhodnotit stav a způsob regulace reklamy na území MPR nebo MPZ. Další zdroje finančních prostředků získané na obnovu kulturních památek v MPR nebo MPZ prostřednictvím veřejných sbírek, neziskových organizací, sponzorských darů apod.

Městská památková zóna zahrnuje území historického jádra v hradbách a části navazujících předměstí. Jádro, (dnešní Chrudim I) vystavěné na ostrožně nad řekou Chrudimkou, si zachovalo středověkou strukturu, narušenou jen dílčími zásahy v minulosti (přestavba severovýchodního nároží v 19. a počátku 20. století) i současnosti (zbourání a zastavění části uliční fortny ve Filištínské ulici, zástavba východní strany severovýchodního bloku Resselova náměstí). Členitost terénu a sevřenost objemu historické zástavby jádra vytváří cenné pohledové hodnoty, které nejsou prakticky narušeny. Dominantu tvoří gotický kostel Nanebevzetí Panny Marie s dvouvěžím vytvářejícím v dálkových pohledech charakteristickou siluetu města. Stavební fond obsahuje řadu objektů se zachovaným kontinuálním stavebním vývojem od středověku. Obsahuje také řadu kvalitních realizací z období klasicistní až modernistické přestavby města.

Předměstí jsou poznamenána především novodobými zásahy do jejich původní struktury. Právě hranice novodobé a historické struktury byla určující při stanovení územního rozsahu zóny, vyhlášené v roce 1990. Ústřední osou Kateřinského a Jánského předměstí je koryto regulované řeky Chrudimky, doplněné ještě městským náhonem při patě ostrožny.

Na severní a jihozápadní straně tvoří řeka také přirozenou hranici zóny. Vodní prvky vytvářejí v kontextu s urbanistickou strukturou nesmírně zajímavý fenomén, jehož potenciál je využit i při soudobých úpravách veřejných prostranství. Přirozeným těžištěm Nového města je hřbitovní kostel sv. Archanděla Michaela, zasazený v parku. Stavební fond předměstí zahrnuje především realizace z druhé poloviny 19. a první poloviny 20. století, v případě Nového města jsou do zóny zahrnuty i stavby bytových domů z padesátých až osmdesátých let 20. století a také novodobé realizace. Obnovovaná kvalita prostředí a zachovalost historického stavebního fondu zařazuje Chrudim mezi nejvýznamnější lokality v České republice.

Uvést, zda ve městě/obci/městské části hl. města Prahy existuje vlastní fond pro území MPR nebo MPZ na obnovu kulturních památek, na opravu nepamátkových objektů.

Město Chrudim v roce 2019 vytvořilo vlastní Program města Chrudim.

„Podpora zachování a obnovy nemovitostí, které nejsou kulturními památkami v Městské památkové zóně Chrudim a podpora reklamního označení provozoven na území Městské památkové zóny Chrudim“.

Město Chrudim chce aktivně podpořit zachování a obnovu nemovitostí, které nejsou kulturními památkami a nacházejí se na území Městské památkové zóny Chrudim (dále jen MPZ Chrudim). S ohledem na existenci dotačních programů Ministerstva kultury České republiky, které umožňují finanční podporu vlastníkům nemovitostí, které jsou kulturními památkami, se město Chrudim rozhodlo vlastní dotační program zaměřit právě na nemovitosti, které nejsou kulturními památkami a zároveň se nacházejí na území MPZ Chrudim (dále jen Podpora obnovy nemovitostí) a přispět tak k estetizaci a zlepšení celkového architektonického výrazu objektu a tím i zlepšení celkového vzhledu veřejného prostoru města Chrudim. Smyslem zavedením dotačního titulu je motivovat vlastníky nemovitostí k jejich zachování a obnově.

Druhá část dotačního programu se zaměřuje na podporu reklamního označení provozoven na území MPZ Chrudim, konkrétně na úhradu nákladů na architektonický návrh reklamního označení provozovny (dále jen Podpora reklamního označení provozoven)¹.

Pro hodnocení jednotlivých žádostí a doporučení rozdělení výše finančních prostředků určených rozpočtem města Chrudim na tento dotační program je Radou města Chrudim jmenována pracovní skupina pro Program „Podpora zachování a obnovy nemovitostí, které nejsou kulturními památkami v Městské památkové zóně Chrudim a podpora reklamního označení provozoven na území Městské památkové zóny Chrudim“ (dále jen pracovní skupina).

Kritéria dotačního programu

1. Podpora zachování a obnovy nemovitostí, které:

- se nacházejí v MPZ Chrudim,
- nejsou kulturními památkami,
- vykazují určité historické kvality,
- jsou vlastníkem pravidelně udržovány.

2. Podpora reklamního označení provozoven, umístování reklamních, informačních a propagačních zařízení a dalšího mobiliáře na území MPZ Chrudim.

- objekt může být i památkově chráněn,
- objekt bude vytipován pracovní skupinou,
- návrh reklamního označení bude vytvořen grafikem a odsouhlasený pracovní skupinou.

Podpora zachování a obnovy nemovitostí:

- náklady na opravu nebo výměnu střešní krytiny, včetně klempířských prvků a prvků nadstřešních částí komínových těles,

¹ Na území města Chrudim je platná Obecně závazná vyhláška č. 6/2005 o umístování reklamních zařízení v Městské památkové zóně města Chrudim.

- náklady na obnovu nebo údržbu omítek uličních a pohledově exponovaných fasád, včetně obnovy jejich zdobných architektonických prvků (sochy, výdusky, balustrády, balkony apod.),
- náklady na barevné nátěry uličních a pohledově exponovaných fasád,
- náklady na obnovu dřevěných oken a výtvarně pojatých vrat a vchodových dveří na uličních fasádách domů.

Město Chrudim jako poskytovatel se bude finančně podílet na úhradě celkových uznatelných nákladů ve výši **max. 50 % z uznatelných nákladů na jednotlivou akci bez možnosti etapizace. V případě, že je žadatel plátcem DPH a bude uplatňováno DPH na vstupu z přijatých faktur, dotace nebude použita na úhradu DPH.**

Podpora reklamního označení provozoven

- náklady spojené s architektonickým návrhem reklamního označení provozoven, umístěním reklamních, informačních a propagačních zařízení a dalšího mobiliáře reklamního označení provozovny na nemovitosti, která se nachází na území MPZ Chrudim,
- náklady spojené se zhotovením vlastního reklamního prvku.

Město Chrudim jako poskytovatel se bude finančně podílet na úhradě celkových uznatelných nákladů ve výši **max. 80 % z uznatelných nákladů, které budou zahrnovat návrh i realizaci, nejvýše však 80.000,- na jednotlivou akci. V případě, že je žadatel plátcem DPH a bude uplatňováno DPH na vstupu z přijatých faktur, dotace nebude použita na úhradu DPH.**

Schválil: Ing. František Pilný, MBA

Datum: 2023

Podpis

Doplňující informace

- Přihlášku městu/obci/městské části hl. města Prahy zasílá příslušné územní odborné pracoviště Národního památkového ústavu, elektronicky i tiskopis přihlášky.
- V přihlášce zodpovězte otázky, které zpracujte v šabloně podle dále uvedených bodů. Všechny otázky se týkají MPR nebo MPZ a jsou zaměřeny zejména na šetrný přístup k využití stávajícího historického stavebního fondu.
- Přihlášku zašlete v **písemné i elektronické podobě příslušnému územnímu odbornému pracovišti Národního památkového ústavu**, jenž koordinuje hodnocení obcí, měst a městských částí hl. města Prahy na krajské úrovni.
- Přihlášku předkládá starosta, resp. primátor v termínu **do 15. 12. 2023**. Přihlášku zašlete v **elektronické podobě** také Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska na e-mail info@shscms.cz.
- Za kulturní památku považujeme všechny objekty evidované v Ústředním seznamu kulturních památek – rodinné domy, parky, veřejné budovy, soubory domů atd.
- Pro objektivní zhodnocení památkové péče na území MPR nebo MPZ považujeme za vhodné srovnávací období posledních 10 let.
- Bod A je zaměřen na informace o kulturních památkách na území MPR nebo MPZ.
- Bod B je zaměřen na informace o ostatních budovách na území MPR nebo MPZ.
- Přihlášku podává každá obec, město, městská část hl. města Prahy samostatně za své katastrální území a po každoroční aktualizaci ji lze předložit do soutěže i v dalších letech.
- Pozn. Celostátní komise se v rámci hodnocení krajských vítězů informuje také o sankcích za porušení památkového zákona, udělených obecními úřady obcí s rozšířenou působností, při obnově kulturních památek a nepamátkových objektů v MPR a MPZ za rok 2023.
- Každý krajský vítěz soutěže vytvoří banner (roll up), který bude prezentován při slavnostním ceremoniálu udílení Ceny. Manuál bude k dispozici v sekretariátu SHS ČMS. Náklady na vytvoření banneru hradí soutěžní město/obec.